

Leisure Revisited – update juli 2021

Status: werkdokument; bronnen, uitwerkingen en voorbeelden.

Maarten Jan van 't Oever
Melanie Domeni
Dafne Foet
Desiree Kerklaan

Inhoud

1. Leisure Revisited Model	3
Leisure (in search to a definition)	4
1. Time itself	11
Work vs. free time	13
2. (Non-)-Experience / being / state of mind / emotion.....	15
Emotion.....	15
State of mind	15
3. Pursuit of life itself.....	16
Pursuit of Happiness	16
4. Idle Pursuits	16
The hobby	18
5. Pure Idleness	18
6. Art of Living.....	22
Identiteit – Community – Cults - Status	23
Trends	25
Children.....	27
7. Abnormal Leisure.....	28
Manifestations surrounding death	30
8. Social Leisure	31
Social stratification	32
9. Political Leisure.....	33
10. Leisure at work.....	35
Bullshit jobs.....	38
11. Informal work	39
12. New economics.....	40
13. The city is for the people	40
14. Leeslijst	45

In the foregoing sections leisure was tentatively defined and outlined in its ideal form. It now remains to consider the problem of realizing its "hopes", of its latent powers of gaining acceptance, and its possible impetus in history. The practical problem involved might be stated thus: Is it possible, from now on, to maintain and defend, or even to reconquer, the right and claims of leisure, in face of the claims of "total labor" that are invading every sphere of life? Leisure, it must be remembered, is not a Sunday afternoon idyll, but the preserve of freedom, of education and culture, and of that undiminished humanity which views the world as a whole. In other words, is it going to be possible to save men from becoming officials and functionaries and "workers" to the exclusion of all else? Can that possibly be done, and if so in what circumstances? There is no doubt of one thing: the world of the "worker" is taking shape with dynamic

Leisure, when properly conceived, is a central force in enhancing the human condition...

Leisure should be universal and a vital component to experiencing life at its fullest. In many societies throughout the world this is a reality: for many others leisure or greater leisure is merely an aspiration.

What is clear is that leisure can support the creation of global civil society as it is integral to the social, cultural, economic, and sustainable environmental development and the well-being of individuals, communities and nations.

It is through leisure that exploration, growth, renewal, reflection and self-actualization are possible. Leisure, supported by skilled leadership, enables the creation of quality of life experiences offered in sustainable environmental settings. Leisure encourages world peace by promoting cross cultural communication and common values, equality and social justice across diverse populations.

Leisure contributes to the improvement of the human condition, promotes opportunities for inter-generational perspectives by supporting inclusive, accessible, pro-social and healthy, holistic human experiences.

The World Leisure Organization believes that leisure is ...

...a unique human activity born from enlightened personal freedom depending upon goodwill among all people. Leisure is characterized by the quest for satisfaction, pleasure, discovery and socialization. As a pro-social public policy, leisure is a means of achieving a happy and good life and is consistent with the aims of environmental sustainability.

Leisure plays an essential role in individual, community and national development, contributing to the quality of life and well-being, the enhancement of social relationships and social capital and as a place of expression and engagement in democratic life. Leisure is an important place for social and voluntary involvement as well as the expression of solidarity and a sense of belonging.

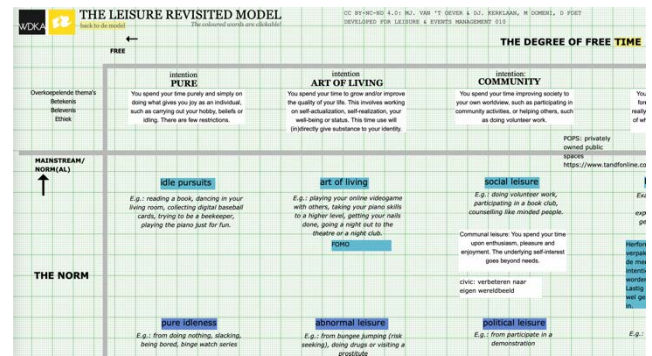
Viewing leisure in its broadest context, includes:

Play, recreation, the arts and culture, sport, festivals and celebrations, health and fitness, travel and tourism, education

<http://worldleisure.org/about-us/>

1. Leisure Revisited Model

Digitale versie: <https://leisurerevisited.hotglue.me/>

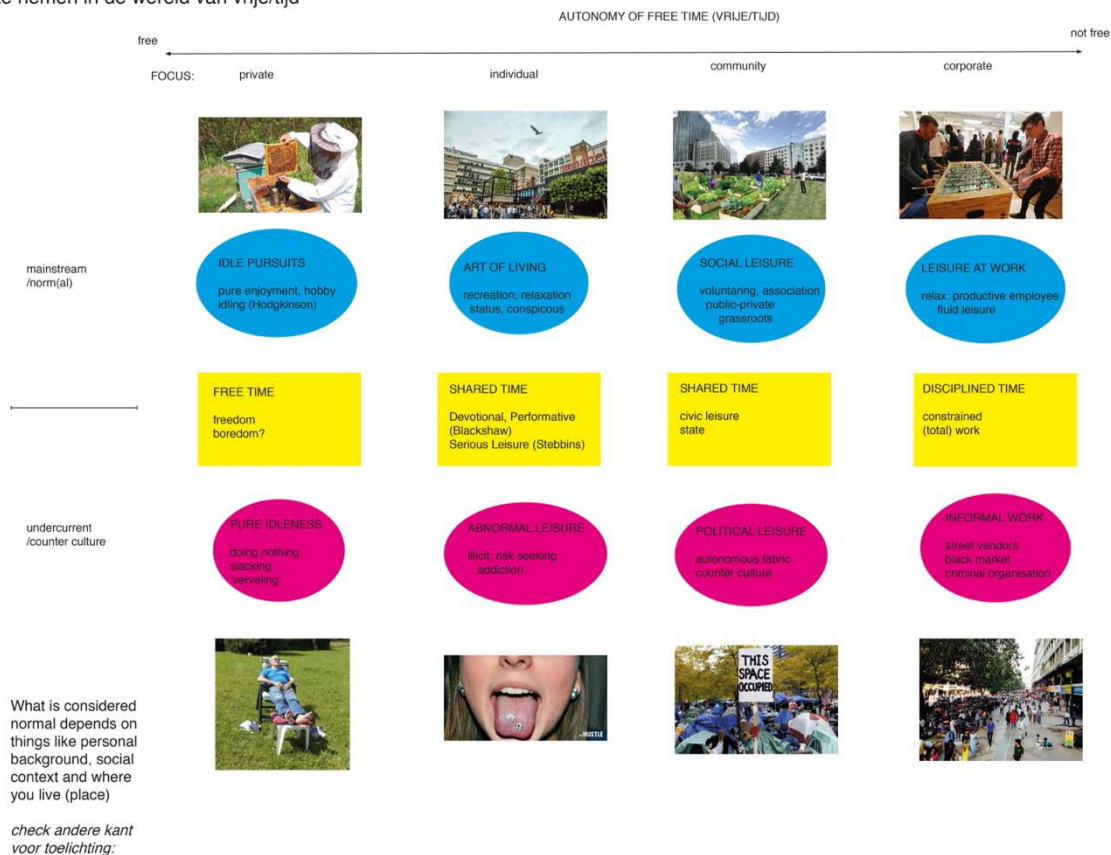

In de huidige Westerse maatschappij hebben we de luxe om vrij autonoom met vrijetijd om te gaan. Het gaat al lang niet meer over de tijd die je vrij bent (van werk), maar om een kijk op het leven. Het gaat over vrijetijd inzetten voor zelfontplooiing, voor het ontwikkelen van je identiteit. Ook gaat het over vrijetijdsculturen op groepsniveau zoals subculturen. Tenslotte zien we vrijetijd vanuit een macro perspectief. Over hoe we onze economie inrichten, onze waardering van kunst en cultuur en de manier waarop we samenleven. Het zegt iets over onze relatie als stad, regio of land met inkomen, welzijn en ontwikkeling.

Het Leisure Revisited model helpt om op verschillende manieren – vrijetijdsperspectieven – naar de wereld te kijken. Elke onderdeel zegt iets over de mate van **vrijheid** die iemand ervaart en in hoeverre bijbehorende leisure manifestaties als **normaal** of afwijkend worden gezien. Het gaat ook over de onderliggende **intentie** die het vrijetijdsgedrag met zich meebrengt.

Leisure Revisited

Mogelijke uitgangspunten om positie in te nemen in de wereld van vrije/tijd

Op bovenstaand continuüm kun je bouwen vanuit vier aanvliegroutes:

Denken vanuit de vrije ZELF (private)

Vrije tijd zonder restricties. Non-instrumenteel en leidt daarom niet persé tot iets. Er komen geen organisaties en orkestraties aan te pas om te faciliteren wat je wel en niet doet in deze tijd. Deze vrije tijd speelt zich af in het privé domein. Deze vrije tijd verdient bescherming. Er mag voor gestreden worden. Hebben we recht op verveling?

Denken vanuit IK (individual)

Vrije tijd gezien als persoonlijke ontwikkeling. Inspelen op individuele behoeften leidt tot culturele en commerciële ingrepen en organisaties. Hoe beklimmen we de behoeftepiramide met behulp van vrije tijd? Binnen dit domein opereren organisaties. Wat je kunt doen en bereiken met deze tijd wordt gefaciliteerd en georkestreerd.

Denken vanuit WIJ (community)

Inspelen op maatschappelijke behoeften en idealen leidt tot ingrepen in de publieke sfeer door maatschappelijke betrokken organisaties. Hoe draagt vrije tijd bij aan gemeenschapszin? Hoe kan vrije tijd een rol spelen om iets 'bij te dragen'.

Denken vanuit WERK & INKOMEN (corporate)

Onvrije tijd die vooral wordt geclaimd door werk. Ook informeel werk en vormen van vrije tijd als secundaire arbeidsvoorwaarden. In hoeverre is 'total work' een dief van onze vrije tijd?

We zouden de cirkel rond kunnen maken door verzorging, voeding en slapen eraan toe te voegen. Is dit dan onvrije tijd die je moet inzetten om als gezonde burger bij te dragen aan de maatschappij, OF is dit vrije tijd waarin je in alle rust momenten voor jezelf hebt die je invult volgens jouw kijk op het leven?

Die kijk op het leven brengt Leisure bij een volgende positioneringsvraag. Bekijken we vrije tijd vanuit de heersende norm of kijken we vanuit een tegenbeweging, onderstroom, next practices en new frontiers?

Op persoonlijk niveau wordt vrije tijd misschien beïnvloed door een culturele achtergrond, gestoeld op bijvoorbeeld etniciteit, religie of een subcultuur. Op maatschappelijk niveau speelt bijvoorbeeld het tijdsbeeld, de politieke kleur en de geschiedenis van een land mee bij het bepalen van wat normale en abnormale Leisure beleving is. Of schuift de norm wellicht als we ons bewegen over de continenten van de wereld? Wat betekent vrije tijd in Portland, Toronto, Rotterdam, Genua, Addis Abeba, Johannesburg, Istanbul, Teheran, Astana, Mumbai of Tokyo?

Als deze achtergronden en lijnen worden meegenomen, dan kan de student en docent Leisure & Events Management een uitgangspositie innemen om van daaruit op ontdekkingsreis te gaan; op zoek naar betekenisvolle ingrepen die tot waardecreatie leiden. In die wereld kan hij/zij dan ontwikkelen, verbinden, innoveren en programmeren. Altijd vanuit de waarde van vrije/tijd.

Het Leisure Revisited model helpt om bepaalde manifestaties, gedragingen, fenomenen of activiteiten te duiden. Het is vervolgens een tool om je te kunnen positioneren ten opzichte van een vraagstuk of opdracht waarmee je als leisure producer aan de slag gaat.

Leisure (in search to a definition)

Leisure

in The Sage Dictionary of Leisure Studies (Blackshaw & Crawford, p118,119, 126,127):

Van oorsprong:

licere wat permissie betekent. A license to be free, to do what you desire

otium wat vrije tijd betekent. Time which may or may not be used for self-improvement

skole wat vrij van verplichting betekent. A serious, studious and contemplative endeavor to become a good person.

Tot de 20e eeuw werd leisure (consumptie) ingezet om je te onderscheiden binnen diverse sociale klassen; “what would become from the 1900s onwards a mass consumer market for leisure and with the idea of leisure as cultural competition between different status groups across social spectrum (oa Bourdieu)”

Denk hierbij ook aan Veblen met zijn Theory of the Leisure Class (1899). “Leisure is a means of conspicuous consumption for those who had no need to work and who used it as a means acquiring reputability and status.”

In de plaats kwam een van klasse losgemaakte interpretatie naar de voorgrond, ongeveer gelijktijdig met de ontzuiling in Nederland. “Scholars suggested that leisure activities are not necessarily prescribed by the demands of work, but instead are often less defined and are expected by individuals to reflect their own individual choices and tastes.”

Echter, onder deze individuele benadering zit wel een kritiek vanuit ongelijkheid in de samenleving “uncovering the inequalities of class, gender, ethnicity, age and ability which tend to limit opportunities for leisure.”

Rojek (Decentring Leisure, 1995) haakt in op de ‘liquid society’ waarin werk, klasse en vrijetijd niet meer verbonden zijn (maar door elkaar heen lopen). “If human lives today are marked by their freedom from hegemony (machtsstructuren) of any specific meaning it is concepts such as risk, contingency, fragmentation, speed, change and de-differentiation which can best reveal the complexity of leisure in our lives. If leisure cannot be separated from other aspects of people’s lives then the study of leisure should better proceed as cultural studies.”

Leisure lifestyles

Those influenced by postmodernism and cultural studies argue that social class and work were becoming less significant to understanding leisure behavior than individual life-style choices centered around patterns of consumerism based on youth, gender and ethnicity.

During the 1990s the concept continued to grow. Leisure life-styles today are thus seen as more to do with individual search for authenticity. They are seen as identikits constructed and facilitated by global flows of consumer products and culture.

In 2010 is Rojek weer een stap verder gegaan in zijn denken over leisure. Hij schrijft in de *Labour of Leisure*:

...freedom carries with it constraint and that constraint implies social and economic forces which position individual and group behavior. I can pursue leisure activities that fulfill the dictate of my private conscience. But my private conscience is a thing that is closely tied-up

with the values of my family, community, education and work-group. It reflects the power divisions and interests thereof. My private conscience may reinforce the values of the community, in which case my leisure practice is that of a model citizen. Conversely, I may dissent from the values of my community and adhere to values of some subculture or counterculture located as anti-structure of dissent and resistance. Acts of resistance in leisure do not necessarily sever ties between private conscience and the value of the community. On the contrary, they make private conscience an issue in that I have to justify why I choose non-conformity or resistance in my free time in settings where there is a disposition to tolerate and confirm my leisure trajectory of illicit behaviour [...] There are in each of us two consciences: one is not oneself but society living and acting within us; the other, on the contrary, represents that in us that which makes us an individual (p68).

The old idea that leisure is freely chosen time or time used without constraints of everyday life produces a false view as leisure as pure voluntarism. In leisure we are not free. It is more accurate to propose that in leisure we are differently positioned (p72).

Hij schrijft hier dat leisure ook gaat over je verhouden tot de ander(en). Vanuit het individu gezien gaat het over in de wereld komen, zoals Biesta dat zegt in zijn werk over pedagogiek. In deze gedachte gang over afzetten tegen en je verhouden tot de ander zit ook de basis voor verschillende leisure perspectieven in het Leisure Revisited model. Leisure wordt vaak onterecht gezien als slechts plezier maken, uitgaan, museum pakken, theater bezoeken, etc (leisure is pleasure). Echter het gaat veel verder dan dat. Het gaat zoals je bij Rojek ziet ook over het afwijken van de norm. Dat kan zijn in de vorm van afwijkend, *abnormal*, of zelfs gewelddadig gedrag. Daarnaast gaat het ook over de rol van het individu in de samenleving. Het gaat zelfs, of juist, ook over je uitspreken ten aanzien van wat er gebeurt in de maatschappij. Het afstemmen tussen waarden in jezelf, de status quo en in de maatschappij van morgen.

Deze is echt heel mooi als je naar de lagen van leisure en betekenis luistert
<https://itunes.apple.com/nl/podcast/the-leisure-society-with-gemma-cairney/id1325612157?mt=2&i=1000399968775>

Abstract:

Leisure has always been associated with freedom, choice, and flexibility. The weekend and vacations were celebrated as 'time off'. In his compelling new book, Chris Rojek turns this shibboleth on its head to demonstrate how leisure has become a form of labor. Modern men and women are required to be competent, relevant, and credible, not only in the work place but with their mates, children, parents, and communities. The requisite empathy for others, socially acceptable values and correct forms of self-presentation demand work. Much of this work is concentrated in non-work activity, compromising traditional connections between leisure and freedom. Ranging widely from an analysis of the inflated aspirations of the leisure society thesis to the culture of deception that permeates leisure choice, the author shows how leisure is inextricably linked to emotional labor and intelligence. It is now a school for life. In challenging the orthodox understandings of freedom and free time, The Labour of Leisure sets out an indispensable new approach to the meaning of leisure.

Uit Labour of Leisure

Ruwe versie van verhaaltjes waarin leisure ter discussie staat

Dan krijg je een soort beslissingsboom:

1. Waarom is het leisure abstract<---->sector. Leg uit, benoem, onderzoek, onderbouw, etc
2. Wat is de stedelijke context? Vraagstuk. Omgevingsscan, trends etc
3. Wat wordt mijn positie hierin? Scope, relevant plaats, gebruikers etc
4. Welke ingrepen ga ik doen op welk(e) niveau(s)
5. Testen en ontwikkelen prototypes.
6. Opleveren beroepsproduct en verantwoording.
7. Assessment: is dit leisure?

Ik had de volgende ingeving. Ik heb bedrijfskunde gestudeerd. Daar staat de onderneming centraal. Wij houden ons bezig met vrijetijdskunde. Daar zou dan juist de vrije tijd centraal moeten staan.

Dat is onderscheidend tov het economisch domein (KZ/RBS/etc) en doet recht aan de lens Leisure Experience.

Kunnen we starten vanuit een stedelijk leisure perspectief?

Leisure = de dagelijkse ervaring van het stedelijke leven

Af en toe wordt deze ervaring onderbroken door werk, school of zorg.

Tijdens deze leisure ervaring laveren we tussen verschillende rollen: buur, wijkbewoner, vrijwilliger, maker, kunstenaar, sporter/speler, activist, bezoeker.

We houden ons dan bezig met leven, wonen, spelen, betrokkenheid, bezoek en entertainment.

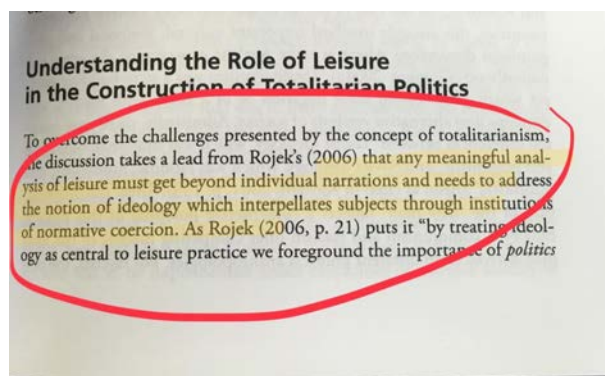
Vanuit deze rollen ontstaat de noodzaak voor aanbod (creatie). Dat kan dan georganiseerd worden vanuit verschillende sferen: privaat, publiek, privé en politiek (naar Gude).

Dan kom je naast klassiek leisure ook op serious leisure en zelfs critical leisure.

Leisure is the basis of culture 🍷 vrijetijd=(stads)cultuur=(samen)leven

Cultuur is wie we zijn

<https://www.nrc.nl/nieuws/2021/03/03/cultuur-is-wie-we-zijn-a4034091>

Op de *tweede* plaats fungeert de vrijetijd als een indicatie voor het *zedelijke peil* van de bevolking. Neemt men op het vlak van de sociale verhoudingen doorgaans een genuanceerd standpunt in, totaal anders ligt dat op het vlak van de zeden en manieren. Hier overheerst een burgerlijk-conservatief waarderingschema. De ongecontroleerde omgang tussen jongens en meisjes in de vrijetijd, scheld- en vechtpartijen rondom kermis en ander vermaak, liederlijke taal in de omgang op straat, herrie tijdens muziekuitvoeringen, de prostitutie, drankmisbruik, dit gedrag geldt als bewijs van een niet optimaal zedelijke gehalte. Zo meldt Verbraeck (1933:198) dat in het Westland door het steeds drukker verkeer de zeden weliswaar minder ruw zijn geworden dan vroeger, maar dat er toch sprake blijft van een zekere 'plompheid', onder meer blijkende uit het feit dat tijdens uitvoeringen door muziek- en zanggezelschappen in de veilinggebouwen niet zelden met sinaasappelschillen en dergelijke wordt gesmeten. Vermelding verdient ook de geslachtelijke omgang tussen de jongeren in hun vrijetijd. Hoewel het aantal gedwongen huwelijken niet zo groot is als bijvoorbeeld in Zeeland, is het toch afkeurenswaardig dat de jongens vaak zonder damesgeleide in Rotterdam uitgaan om daar meisjes te ontmoeten, 'meestal niet van de beste soort' (Verbraeck 1933:200). Brand (1937) ziet in het verhoogde cafébezoek, de vrijere omgang tussen de seksen en de toegenomen prostitutie de negatieve gevolgen van de urbanisering en de daarmee gepaard gaande aantasting van lokale integratiekaders. Maar tegelijkertijd stimuleert de toegenomen vrijheid sommige jongeren in Eindhoven ook tot de ontwikkeling van een eigen persoonlijkheid en een eigen waardeoordeel. Op de Veluwe kan het calvinistische verzet tegen meer moderne ontspanningsmogelijkheden er wel eens de oorzaak van zijn, aldus Van Eck (1938), dat met name onder de boeren de onzedelijkheid groot is.

De industrialisering en het intensievere verkeer met de buitenwereld, gevolg van de pendel en van de verbreiding van de fiets en de radio, blijken een tweeledig effect te hebben. Enerzijds kunnen ze afkeurenswaardige lokale tradities en zeden als vechtpartijen, een ruwe omgangstaal, drankmisbruik en voorechtelijk geslachtsverkeer - 'venstervrijen' (Groenman 1947) - teniet doen. Anderzijds brengen de industrialisering en de urbanisering ook een nieuwe zedenloosheid met zich mee met prostitutie, drankmisbruik en een vrije omgang tussen jongens en meisjes in fabrieken en rondom moderne stedelijke ontspanningsvormen als de danszaal en de bioscoop.

◆ leisure start bij vrije tijd's betekenis

Wat betekent de
in vullig? Wat
betekent wat normaal
is? Wie bepaalt?

= HUMAN CENTERED approach (DT)

□ school's vrije tijd wane part school/educaie/LLL?

◆ positionering door analyse / uitgangspunt:

1. persoonlijke motivatie van jou of ander; per-
sonlijke behoeften en frustraties
2. individuele behoeften & inspelen op
3. inspelen op maatschappelijke behoeften en idealen
4. onvrije tijd zowel formeel als informeel (als verkapt).

vrije tijd Zonder enen;	vrije tijd vannit	vrije tijd vannit	onvrije tijd vooral ge
non-instrumenteel, leidt dus niet tot iet pers. Verdient bescherming. Kan aanleidend zijn. Kan voor ge schreden worden.	persoonlijke ontwikkeling;	gemeenschaps zin;	claim d door werk; infor-
	leidt tot	leidt tot	meel of leisure
	culturele en commerciele ingrepen en organisatie	maatschappelijke ingrepen en organisatie	als secundaire arbeids voorwaarde
denkt vanuit de vrije ZLF	denkt vanuit IK.	denkt vanuit Wij	denkt vanuit WERK & INKO- MEV

□ Utilitarisme: leert
het een bijdrage aan
algen aan nu? aan
welzijn en geluk?

□ hoe werkt dit
voor niet-werkende
culturen?

□ Zit ^{VER} ZORG, ^{GAK}
voor zelden gezin
hier?
En SLAPEN

VERDRIF 'idling' / recht op verveling / Inuiterfanten

Bijschrift bij positionering in leisure model. Zou leisure tijd VERDRIJF mogen zijn? In Engels pastime / passing the time.

In Duits Zeitvertreib of Freizeitbeschäftigung. Ook wel Kurzweil = diversion / pastime. Dus afleiding. Mmm allemaal rode haringen (red herring)

red herring zelfstandig naamwoord

vals spoor o.

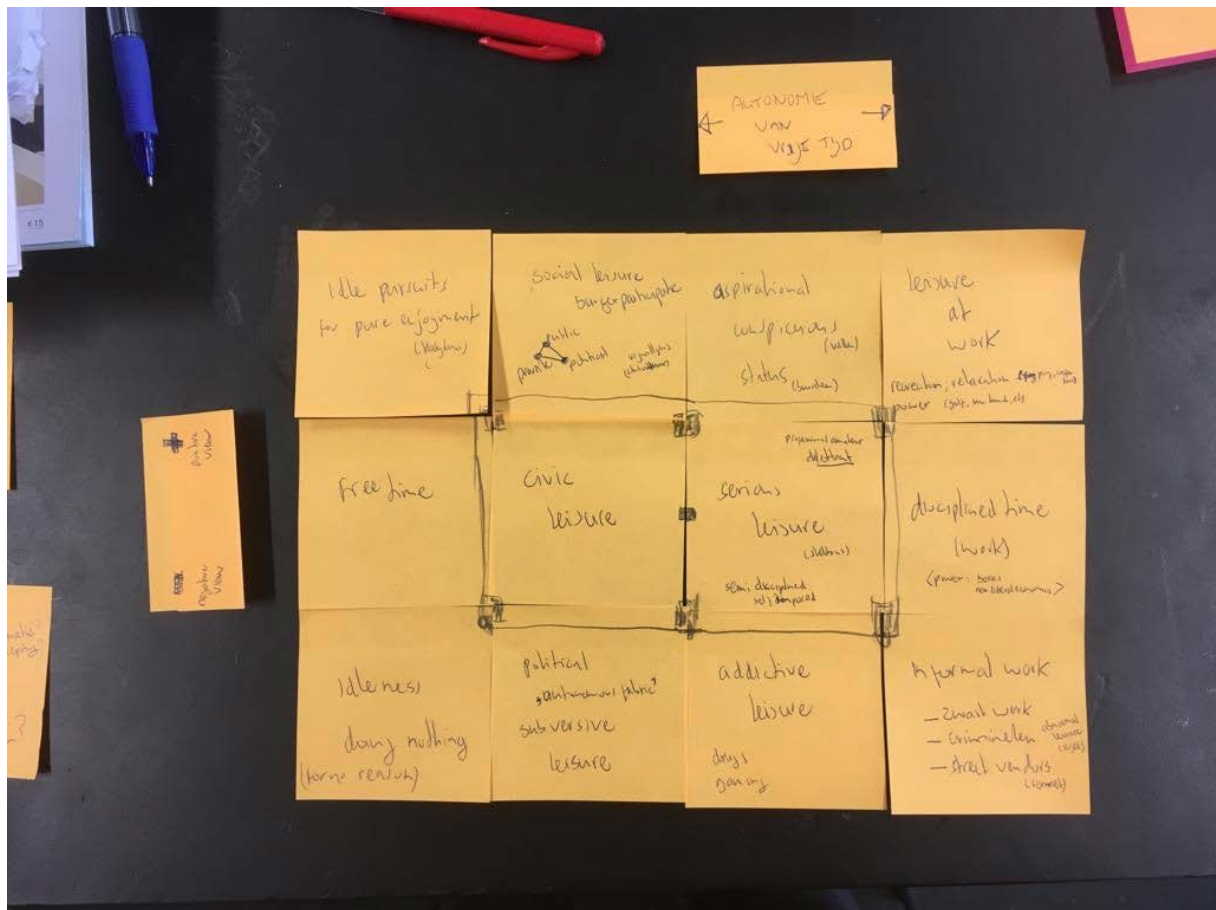
minder gebruikelijk:

rode haring zelfst. nw.

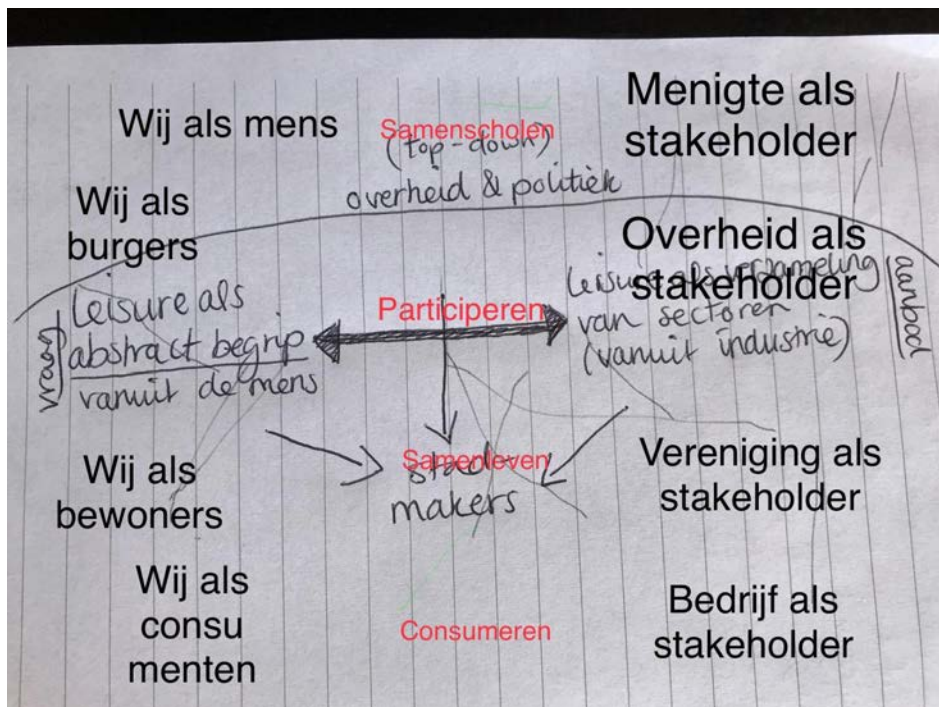
afleidingsmanoeuvre zelfst. nw.

afleiding zelfst. nw.

dwaalspoor o.

Eerste versie van het LEM model

Toward an applied social psychology of leisure
D. Kleiber

Published 2020 - Journal of Leisure Research

Abstract Social experience has not figured prominently in the social psychology of leisure in the past, though the qualities of leisure experience itself—feelings of freedom, intrinsic interest, self-determination, and enjoyment—have had a defining and guiding role. The experience design movement has revitalized prospects for leisure service management based to some extent on this earlier work; but both experience design and basic social psychological research into the dynamics and effects of leisure experience might well give more attention to the nature of self in social contexts, the dynamics of social engagement including “shared flow,” and the integrative and disintegrative effects of enjoyable social interaction.

Experience design can indeed protect personal autonomy and concern itself with “downstream effects,” but investigators would be wise to consider both personal development and social integration in the process, preferably with participatory action research that monitors social experience. [Toward an applied social psychology of leisure | Semantic Scholar](#)

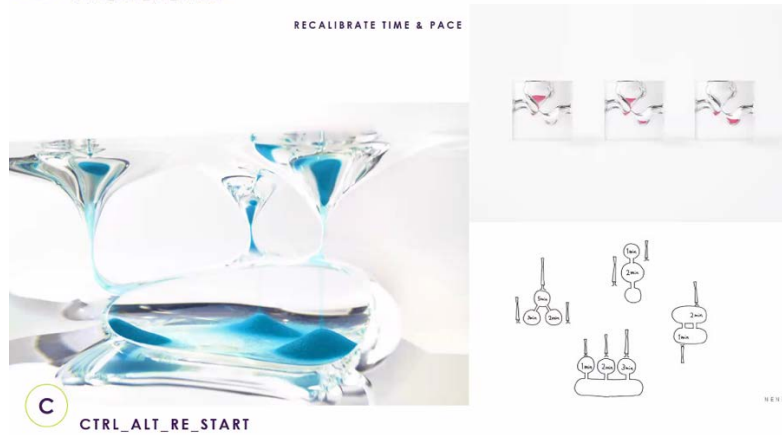
1. Time itself

“Ook een klok die stilstaat kan twee keer per dag
de juiste tijd aangeven; men moet er alleen
op het juiste moment
naar kijken”

Alfred Polgar

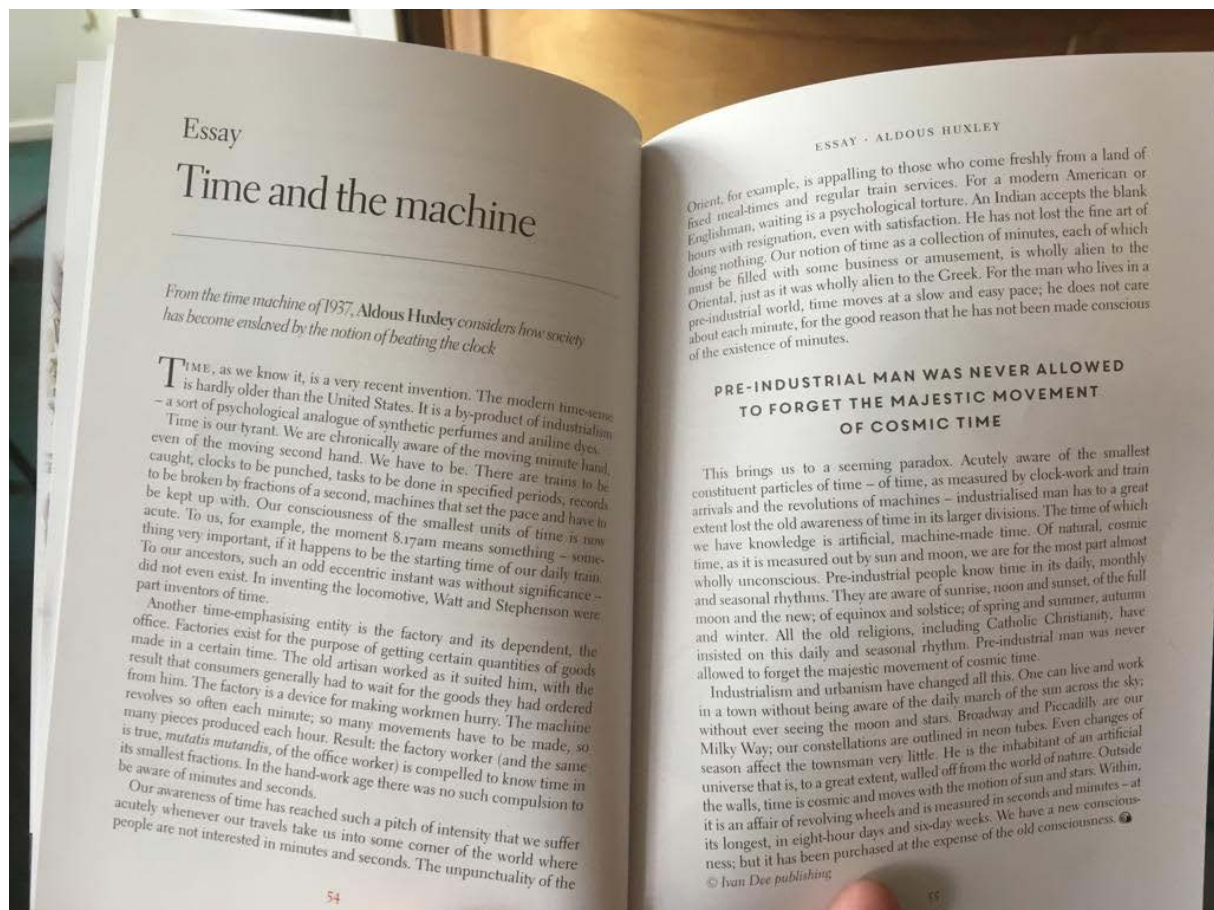
Heel tof art festival. Over 🕒🕒 tijd. Check het manifesto. En je kan er digitaal in <https://www.yerevanbiennial.org/>

Hier (expositie over tijd) wordt het fenomeen klok op een hele andere manier weergegeven. De klok gaat in de loop der jaren voorbij. Zoals een levensklok (hoe ouder je wordt hoe sneller de tijd, letterlijk). Je zit wel of niet in flow, melkwit. Voorbeeld van een klok waarbij je het ruitje aan moet raken. Op dat moment ging hij de tijd inhalen die jij net aan tijd gespendeerd hebt met je activiteit.

Work vs. free time

Vrije tijd of geen vrije tijd? Je kunt ook de tijd afschaffen:

<https://www.brainwash.nl/bijdrage/altijd-gejaagd-dit-noorse-eiland-wil-de-klok-liefst-gewoon-afschaffen>

The Origin Of The 8-Hour Work Day: Why Do We Work For 8 Hours A Day 5 Days A Week?

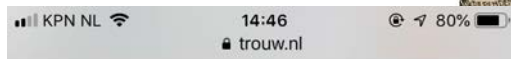
<https://onedio.co/content/the-origin-of-the-8-hour-work-day-why-do-we-work-for-8-hours-a-day-5-days-a-week-14912>

The 8-hour day movement

<https://intelligentleisure.wordpress.com/2017/05/04/8-hours-of-work-8-hours-of-rest-8-hours-of-leisure/>

Vierdaagse werkweek Spanje <https://reasonstobecheerful.world/spain-four-day-work-week-national-government/>

Vierdaagse werkweek IJsland groot succes - [Four-day week 'an overwhelming success' in Iceland - BBC News](#)

Trouw

INLOGGEN

De nanny: Night Nanny

Night Nanny is twee jaar geleden opgericht door Rachel Heikamp (28) en Joanne van Altena(29). "Ik paste aan het einde van mijn studietijd veel op bij iemand wiens kind slecht sliep", vertelt Rachel. "Zij vroeg me of ik ook eens 's nachts kon blijven. Dat bracht me op het idee om hier samen met Joanne, die ik kende van een coachingscursus, mee te beginnen. In de VS en Engeland is het inmiddels een bekend fenomeen. Onze klanten zijn ouders met kinderen die niet makkelijk slapen, zoals te vroeg geboren baby's of huilbaby's, mensen met een tweeling, of moeders die een zware zwangerschap of bevalling hebben gehad.

<https://www.trouw.nl/samenleving/we-doen-lekker-niets-meer-zelf~adde2a29/>

Schijnbare vrijetijd?

2. (Non-)-Experience / being / state of mind / emotion

Experience (core van het model): de drie lenzen gebruiken om elementen uit de wereld te begrijpen, duiden en verdiepen. Heeft te maken met het abstracte leisure begrip. De belangrijkste lens is de leisure lens.

Belevenissen zijn een voorwaarde voor **ervaring**: ze zijn context- en tijdgebonden. Ervaringen zijn daarentegen van algemene aard. Ze zijn niet context- en tijdgebonden en kunnen daarom ook op nieuwe situaties aangepast worden. DUS: ERVARING LEERT. In het vervolg zullen je verwachtingen hoger zijn, of zul je anders handelen in een bepaalde situatie doordat je ervaring hebt (**Boswijk et al., 2015**).

Een indrukwekkende experience. Maar waar zit de betekenis? En, wat maakt dit Leisure? Stel een student van ons mag hier aan meewerken, wat is dan haar rol, wat wordt zijn bijdrage?
<https://www.dezeen.com/2019/03/20/underwater-restaurant-under-snohetta-baly-norway/>

Emotion

‘Nieuwe’ emotie <https://www.nytimes.com/2021/04/19/well/mind/covid-mental-health-languishing.html>

State of mind

Thuiswerken maakt een digitale tussenschim van je <https://www.brainwash.nl/bijdrage/hoe-het-gedwongen-thuiswerken-een-digitale-tussenschim-van-je-maakt>

ASMR <https://www.dokterdokter.nl/gezond-leven/psyche/ontstress-met-asmr/item67837>

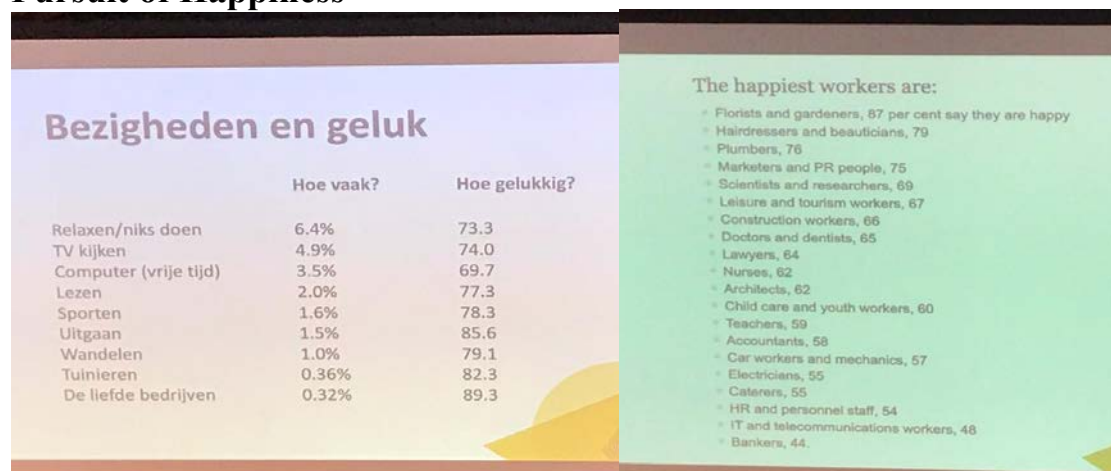
3. Pursuit of life itself

Perhaps in their leisure pursuits it is not consuming that people are really after at all, but the pursuit of life itself – its highs and lows, frustrations and disappointments, the inevitable mixture of partial successes and unfulfilled dreams – and that is this what really counts. What this suggests to me is that the meaning of life is perhaps the meaning of leisure. In other words, even if the meaning of life remains elusive, what we do in our free time presents us with myriad opportunities to snatch intimations of the absolute.

Artikel Blackshaw

Obsessies <https://www.vogue.com/article/tiny-food-why-are-people-obsessed>

Pursuit of Happiness

Ervaringen worden beter over tijd, spullen niet

Eingeloos en wanhopig was ik op zoek naar zinvolheid <https://www.trouw.nl/religie-en-filosofie/-eindeloos-en-wanhopig-was-ik-op-zoek-naar-zinvolheid~a4189e02/>

4. Idle Pursuits

De bovenlaag, 1, 3 en 7 is geaccepteerde vrije tijd. De onderlaag is niet-geaccepteerde vrije tijd. Vrije tijd die je voor jezelf invult (serious leisure doe je omdat je er beter in wilt worden. Hier heb je heel veel lol aan ondanks dat je er slecht in bent). Meer hobby's.

In praise of Idleness Bertrand Russel

<https://harpers.org/archive/1932/10/in-praise-of-idleness/>

How to be idle (Hodgkinson) <https://www.youtube.com/watch?v=efyFy19XSLE>

Zie ook The Idler magazine <https://www.idler.co.uk/articles/>

Casual leisure

The Importance of Hobbies, or 'Serious Leisure' (Albasi, 2019)

Review of Stebbins <https://medium.com/swlh/the-importance-of-hobbies-or-serious-leisure-3d30f83816a8>

Pure Leisure (volledig intrinsiek gemotiveerd, volledige keuzevrijheid)

SLP – Serious Leisure Perspective - <https://www.seriousleisure.net>

Belang van oa hobbies (hobby om te oefenen en beter worden/serious vs. hobby voor plezier/casual)

Stebbins defines Serious Leisure as the “systematic pursuit of an amateur, hobbyist, or volunteer activity sufficiently substantial, interesting, and fulfilling for the participant to find a (leisure) career there acquiring and expressing a combination of its special skills, knowledge, and experience.”

Vergelijk met *leisure crafting*, het aanpassen van vrije tijd aan persoonlijke wensen en eisen, in tegenstelling tot gewoon maar zien hoe de dag loopt. (Paraskevas Petrou, EUR)

Zie *Heeft Netflix de hobby vermoord?*

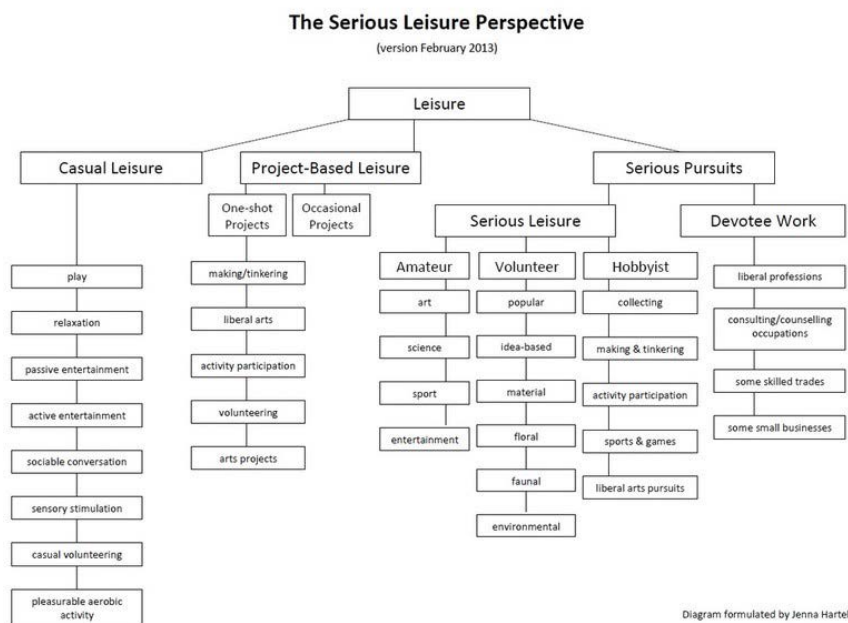
<https://www.nrc.nl/nieuws/2019/08/02/heeft-netflix-de-hobby-vermoord-a3968958>

'true festivity, genuine festivals, are dependent upon worship of the divine; otherwise “the root of both festivity and the arts is destroyed...”'

<https://christianthought.hbu.edu/2014/11/07/josef-pieper-on-true-leisure-and-festivity/>

The pursuit of excellence has infiltrated and corrupted the world of leisure.

<https://www.nytimes.com/2018/09/29/opinion/sunday/in-praise-of-mediocrity.html>

<https://medium.com/swlh/the-importance-of-hobbies-or-serious-leisure-3d30f83816a8>

Podcast: The Leisure Society with Gemma Cairney

<https://www.bbc.co.uk/programmes/b09l29zx>

Podcast: Passiepraat (studenten jaar 2 2021)

<https://soundcloud.com/depassiepraat>

The hobby

Heeft Netflix de hobby vermoord? <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/08/02/heeft-netflix-de-hobby-vermoord-a3968958>

Leisurewaarde in het leven

Hobbies 1 <https://www.nrc.nl/rubriek/vrij/>

Hobbies 2 <https://www.mugmagazine.nl/category/extra/mijn-hobby/page/2/>

Boekbespreking: P. Hoggett and J. Bishop. Organizing around enthusiasms (1986). (wur.nl)

If it weren't for my hobby, I'd have a life: dog sports, serious leisure, and boundary negotiations [If it weren't for my hobby, I'd have a life: dog sports, serious leisure, and boundary negotiations | Semantic Scholar https://doi.org/10.1080/0261436022000030632](https://doi.org/10.1080/0261436022000030632)

Je mag je niet meer vervelen: altijd iets doen (zoals muziek luisteren nu dat altijd en overal mogelijk is) [No Dead Air! The iPod and the Culture of Mobile Listening: Leisure Studies: Vol 24, No 4 \(tandfonline.com\)](https://tandfonline.com/doi/10.1080/0261436022000030632)

5. Pure Idleness

Niks doen voorbij casual leisure of hobby. Lanterfanten, slacking off, loafing. Lanterfansen, zinloos, niks doen, taboe (kern van de verschuiving). (Niks) doen omdat het kan.

Gebaseerd ook op het concept van 'pure leisure': "de staat waarin je verkeert als je iets doet waarbij je volledige keuzevrijheid ervaart, en waarbij je motivatie om het te doen volledig vanuit jezelf komt (intrinsieke motivatie)" (Leisure! Blz 11).

Echter, door de normen vanuit bijv de gemeenschap waarvan je deel uit maakt, zullen sommige activiteiten als afwijkend worden gezien.

Pooh, why aren't you busy?" I said.

"Because it's a nice day," said Pooh.

"Yes, but—"

"Why ruin it?" he said.

"But you could be doing something important," I said.

"I am," said Pooh.

"Oh? Doing what?"

"Listening," he said.

"Listening to what?"

"To the birds. And that squirrel over there."

"What are they saying?" I asked.

"That it's a nice day," said Pooh.

"But you know that already," I said.

"Yes, but it's always good to hear that somebody else thinks so, too," he replied...

– The Tao of Pooh, Benjamin Hoff

...en op 18:30 verschil tussen vrijetijd, idletime en lummelen.

<https://podcasts.apple.com/nl/podcast/werkverkenners-bnr/id1211325625?i=1000436877673>

20 vind-ik-leuks

kareem_everlasting We currently live in a world marred by the Dark Triad. Thanks to #socialmedia we are now dominated by #narcissism #psychopathy and #machiavellianism

Lets start to recognize and call out these human tendency that hold us back.

Ja Rojek schrijft hierover dat door postmodernisme alles moet kunnen (cultuurrelativisme) waardoor grenzen en normen vervagen. Coderingen die bij verschillende groepen hoorden worden opgepikt door de massa. En nu is the cat out of the bag. Delen donkere privé behoeften komen naar boven. En dat mag dan.

(Zie ook opkomst alt right en fake news) Alles is waar, niks is verkeerd. De ultieme autonomie van de vrijetijd?

Over niks;

<https://time.com/5622094/what-is-.niksen/>

<https://www.volkskrant.nl/de-gids/niksen-op-z-n-nederlands-schijnt-iets-begerenswaardigs-te-zijn-zo-doe-je-het-b2b27f0d/>

<https://www.nytimes.com/2019/04/29/smarter-living/the-case-for-doing-nothing.html>

In het Westen is gewoon zinloos nietsdoen taboe

<https://www.trouw.nl/a-b0d5b5a0>

Mooie samenvatting van Flow en Rajek

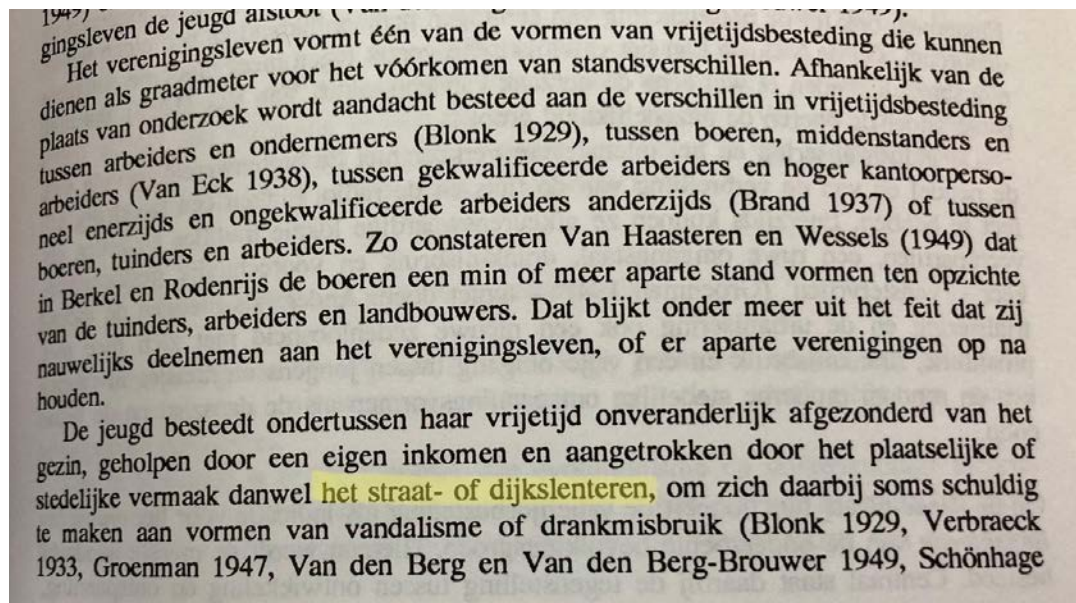
Lummelen is slim <https://www.springidee.nl/plukidee/lummelen-is-slim-volgens-prof-dr-erik-scherder>

Over opladen en energie

<https://itunes.apple.com/nl/podcast/de-correspondent/id924429487?mt=2&i=1000431590515>

Gisteren bij Beyond Social was er een afstudeerder die daar mee bezig was. Gekoppeld aan performance enhancing drugs gebruik in examen klassen. Ze denkt na over een systematisch oplossing zodat symptoom wegblijft. Uit onze brainstorm kwam: early pension/jeugdpensioen. Dat het ok is om even niet te performen. Om te doen wat je zelf wil. Ding bleef nog wel : hoe maak je verbinding met anderen van individuele performance naar gedeeld niet moeten.

Straat- danwel dijkslenteren

Kunst is niet vervelen <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/12/10/kunst-is-alles-wat-je-doet-om-je-niet-te-vervelen-a4023430>

Waarom we ons vaker moeten vervelen https://fd.nl/futures/1308861/waarom-we-ons-vaker-moeten-vervelen?utm_medium=social&utm_source=linkedIn&utm_campaign=ORG_ARTT_20190720&utm_content=FD

Leisure. Voor de leuk <https://podcasts.apple.com/nl/podcast/taal-voor-de-leuk-het-luisterboek/id1484996445?i=1000454905087>

Here's a show for you... IKEA Luistercatalogus 2020 episode of IKEA Nederland <https://open.spotify.com/episode/1ePjztzvsYedm12FTI8jea?si=D58gL9ofSi6UqkiUvTiWmg>

<https://clalliance.org/publications/hanging-out-messing-around-and-geeking-out-tenth-anniversary-edition/>

6. Art of Living

Leisure als 'loisir' tegen over vrije tijd en niet-werk activiteiten. Vermaak, ontsnapping, etc

Casual Leisure is immediately, intrinsically rewarding; and it is a relatively short-lived, pleasurable activity requiring little or no special training to enjoy it. It is fundamentally hedonic; it is engaged in for the significant level of pure enjoyment, or pleasure, found there (Stebbins, 1997).

It is also the classificatory home of much of the **Deviant Leisure** discussed by Rojek (1997, pp. 392-393). Among its types are: play (including dabbling), relaxation (e.g., sitting, napping, strolling), passive entertainment (e.g., TV, books, recorded music), active entertainment (e.g., games of chance, party games), sociable conversation, and sensory stimulation (e.g., sex, eating, drinking).

<https://www.seriousleisure.net/concepts.html>

Conspicuous leisure (Veblen); leisure als identiteitsverschaffer (zie ook Leisure! H2 en H3)
Why Veblen Matters: The Role of Status Seeking in Contemporary Leisure (Scott, in Palgrave Handbook of Leisure, 2017) [PDF in map]

Aspirational leisure

<https://www.trouw.nl/nieuws/elizabeth-currid-halkett-de-nieuwe-elite-vergroot-de-kloof~b15a649f/?referrer=https%3A%2F%2Fduckduckgo.com%2F>

<https://press.princeton.edu/books/paperback/9780691183176/the-sum-of-small-things>

BLACKSHAW, Tony (2018). The two rival concepts of **devotional leisure**: Towards an understanding of Twenty-First Century human creativity and the possibility of freedom. *International Journal of the Sociology of Leisure*, 1 (1), 75-97. [PDF in map]

>Over art of living, **devotional** leisure en **performative** leisure

Kritiek op oa maakbaarheid van het leven. Wat mag je verwachten van van het leven (en de rol die vrijetijd daarin speelt) 'Het is niet normaal om mooi en succesvol te zijn en alles onder controle te hebben'

<https://www.nrc.nl/nieuws/2018/09/21/het-is-niet-normaal-om-mooi-en-succesvol-te-zijn-en-alles-onder-controle-te-hebben-a1626090>

Is burgerlijkheid leisure? En zo ja hoe speelt een producer daar op in? Burgerlijkheid: zo normaal en toch zo gevreesd

<https://www.nrc.nl/nieuws/2018/12/14/het-is-fijn-om-burgerlijk-te-zijn-a3060430>

Leuk: [Leuk | De Volkskrant](#)

Narcistische samenleving: afhankelijk van bevestiging en prikkels van buitenaf. Weinig intern vermogen om met zaken om te gaan.

Vermijdende samenleving: moet leuk zijn, weg van de dood

Vijand samenleving

“Dat wat ons moe maakt

Is niet de tijd

Maar wij

Die hem proberen bij te houden”

-Stef Bos-

Mijn voornemen: Zoek het tussen feiten en verbeelding. Naast theorie ook poëzie.

The pandemic offered a rare window of opportunity for some people to become literally less busy, and perhaps more importantly, to get perspective on their cultural beliefs about busyness. Instead of being caught up in the inertia of always projecting a busy life, they had time to reflect on how they used busyness to define themselves—and how it led to stress and the conflation of productivity and self-worth.

Emphasizing the pleasure and social benefits of deceleration can help shift attention away from busyness. In *Post-Growth Living*, the philosopher Kate Soper describes an alternative form of a pleasurable life as a release of “the work-dominated, stressed-out, time-scarce and materially encumbered affluence of today.” She writes that leisure and slowing down is not always about fun or biking in the park. It’s about having time for mental health and grieving too.

Dit artikel met alle referenties kan de start zijn van Theory.

En een belangrijk gesprek over wat het nieuwe oude normaal zou kunnen zijn;

Doorjakkeren omdat het weer kan of rustig bespreken wat dit jaar+ met ons gedaan heeft (grieving?) en hoe we nu willen leven (slow-leisure-busyness?). En ook hoe we gunnen dat anderen kunnen meedoen aan zo’n leven/maatschappij(klassen verschil).

The art of waiting <http://www.prleap.com/pr/186636/the-art-of-waiting-introducing-screenplay-the>

Self-actualization and **self-realization** both refer to the achievement of one's self. Self-actualization refers to the achievement of one's potential while self-realization refers to the achievement of one's personality.

Identiteit – Community – Cults - Status

Eetgewoonten die onze identiteit bepalen (en steeds politieker worden)

<https://www.groene.nl/artikel/mosselen-met-thaise-curry>

Leisure x Food x Small Business x Tradition. Eetsmakelijk en een goed weekend

In Mexico City, Food Merchants Offer Much More Than Food

<https://www.citylab.com/perspective/2019/08/mexico-city-travel-food-market-cuisine-taco-best-cdmx/597034/>

“Cultish (...), about the sort-of-cults people join every day and the linguistic patterns those cults and cultlike brands use to reel us in.” <https://www.theatlantic.com/culture/archive/2021/06/review-cultish-amanda-montell-language-fanaticism/619165/> Leisure als vorming van de identiteit (door je te voegen bij een community a.k.a. Cult/sekte)

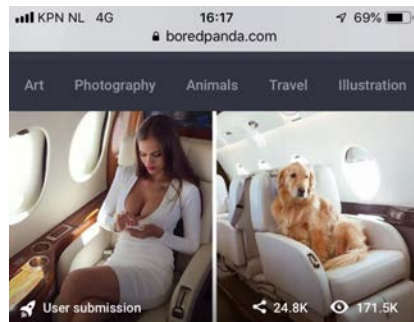
Culturele doelgroepenmodel <https://zakelijk.rotterdamfestivals.nl/nieuws/het-culturele-doelgroepenmodel-vernieuwd>

Hoe Harry Potter het wereldbeeld van een generatie bepaalden

<https://www.nrc.nl/nieuws/2021/04/30/hoe-de-harry-potter-boeken-het-wereldbeeld-van-een-generatie-bepaalden-a4041916>

Rondom Fortnite ontstaat een hele nieuwe sociale werkelijkheid

https://www.nrc.nl/nieuws/2019/05/02/fortnite-is-het-nieuwe-buurtpleintje-a3958818?utm_source=SIM&utm_medium=email&utm_campaign=5om5&utm_content=&utm_term=20190503

This Russian Company Lets You Fool Your Instagram Followers By Renting Out Private Jets For Photoshoots

PHOTOGRAPHY

Andrius
COMMUNITY MEMBER

There's no denying that Russia is a fascinating nation to watch, and just like with anything, Russians seem to have their own take on how you should handle your Instagram account as well. In that case, nothing beats a

Share on Facebook

Een nepleven creëren voor instagram. Leisure of lifestyle? https://www.boredpanda.com/rent-private-jet-for-instagram-photoshoot-moscow-russia/?utm_source=google&utm_medium=organic&utm_campaign=organic

The Cult of Busyness (Vice, June 2021) Druk zijn als statussymbool

<https://www.vice.com/en/article/k78wpz/covid-changed-our-relationship-to-busyness-can-we-keep-it-that-way-v28n2>

Erg grappig, herkenbaar, maar ook beetje verontrustend artikel. Zullen we ooit echt tot pure Leisure komen met kapitalisme in de kop? Misschien clubblad De Luie Donder eens lezen. Of beter: niet nietsen, maar ietsen.

De megasekte van de hardwerkenden

<https://www.nrc.nl/nieuws/2021/03/28/de-megasekte-van-de-hardwerkenden-a4037551>

Over tijd: vrije tijd of geen tijd en over het enorme belang van onderwijs voor democratie. Voor als je een half uurtje vrije tijd over hebt:

https://open.spotify.com/episode/0qyNreH4h87yWrVOPnGGkK?si=ypVs_gdVSF6Ub151qqvWLA&mc_cid=bda02c90fc&mc_eid=904f0ef498&nd=1

Deze quote uit het interview heb nog eens terug gespeeld:

"Een democratisch staatsman zorgt voor voldoende rust, zodat het volk kritisch, alert en creatief blijft. Alleen een tiran houdt het volk permanent aan het werk; voer de werkdruk op en mensen blijven in het gareel."

Leisure als bevrijding voor het denken. Dat vind ik hoopgevend

<https://decorrespondent.nl/9249/maak-een-einde-aan-de-tirannie-van-het-tijdgebrek-betoogt-deze-filosoof/651987463248-afc50a62>

Afrofuturism in Armenia: welcome to the Yerevan Biennial – in pictures

https://www.theguardian.com/artanddesign/gallery/2020/nov/26/afrofuturism-in-armenia-welcome-to-the-yerevan-biennial-in-pictures?CMP=Share_iOSApp_Other

landscapes of tension, tribalism and toxicity: configuring a spatial politics of esports communities

[Landscapes of tension, tribalism and toxicity: configuring a spatial politics of esports communities: Leisure Studies: Vol 40, No 2 \(tandfonline.com\)](#)

Deze man houdt zoveel van Hobbits dat hij er een werd

https://www.instagram.com/p/CVNXXp_sVxU/?utm_medium=copy_link

Trends

"we lijden momenteel allemaal aan het hoofdpersoon-syndroom"

<https://www.newyorker.com/culture/infinite-scroll/we-all-have-main-character-energy-now>

The return of FOMO "Now it's time to have fun again. That should be easy, right?"

“ <https://www.thecut.com/2021/06/the-return-of-fomo.html>

Vaccinatie als toegang tot FOMO culture. Vaxxed Important People dinners.

De reacties eronder zijn ook interessant. Het stipt iets aan dat het Vice artikel benoemde: het verschil tussen groepen mensen (class?) wie doet mee, wie heeft kansen, wie kan het betalen, etc.

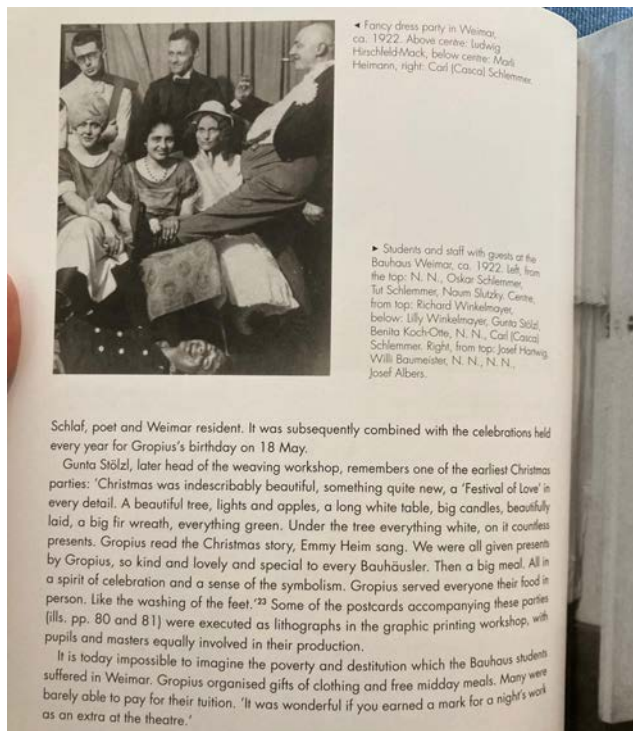
Rust & Reuring; #isthisleisure <https://www.theguardian.com/commentisfree/2018/apr/06/hate-noise-fear-silence-city-sounds-retreat-quiet>

Millenials maken meer schoon dan Gen X. Vermoedelijk om te compenseren voor gebrek aan controle over werk en toekomst... Is dit Leisure?

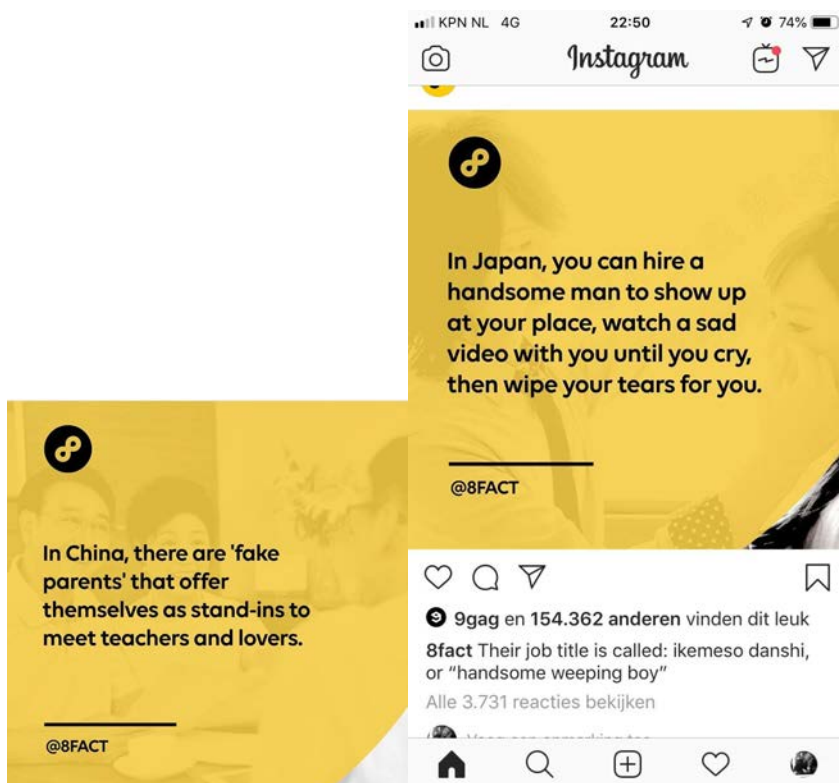
<https://theoutline.com/post/7086/why-millennials-are-reinventing-the-cleaning-wheel?zd=1&zi=v54w2m3m>

Waarom onze kinderen steeds minder spelen en wij met een burn-out thuis zitten

<https://decorrespondent.nl/7075/waarom-onze-kinderen-steeds-minder-spelen-en-wij-met-een-burn-out-thuis-zitten/271998375-cddd5d81>

Terug naar het handwerk, vakmanschap en vooral functionaliteit

Children

US-based home appliance maker Whirlpool kicked off #ChoreClub: a social content series giving parents tips for introducing household chores into their children's quarantine routines. Starting in April, the manufacturer also posts ideas on how parents of children ages 2-11 can combine cleaning, laundry and cooking with education. Whirlpool suggests activities such as learning about fractions by making a homemade pizza, pairing up socks as a matching game, and helping children practice second languages (like Spanish) as they unload the dishwasher. The company is additionally partnering with influencer parents for #ChoreClub.

This Halloween, chocolate brand Reese's will release a robot candy dispenser into US neighborhoods. The nine-foot-tall (2.7-meter), remote-controlled robot provides a socially-distant trick-or-treat experience for kids; operators can control the robot from up to 5,000 feet (1,524 meters) away, so they don't have to get too close to the children who interact with it. Reese's robot looks like a door and emits lights, smoke and Halloween music. The 'door' uses voice detection and will release a king-size peanut butter cup candy bar from its mail slot when kids say "trick or treat." Reese's will bring the robot to the neighborhoods of consumers who convince the company they are true Halloween fans, using #ReesesDoor on Instagram.

Recht op vrije tijd, zo doe je dat #leisure #rituelen #nototalwork #rechtopvrijetijd #religie

7. Abnormal Leisure

Oa Rojek in *Abnormal Leisure: Invasive, Mephitic and Wild Forms*:

“Abnormal leisure has been treated as the sphere of medical practitioners, psychoanalysts and criminologists. There is no substantive reason why this is the case. Indeed the paper suggests that the relaxation of rules and inhibitions associated with many forms of leisure means that there is an elective affinity between leisure and deviant activity.”

In The Sage Dictionary of Leisure Studies (Blackshaw & Crawford, p in The Sage Dictionary of Leisure Studies (Blackshaw & Crawford, p1,2)

“The idea of abnormal leisure might be understood as the designation for all that is strange and deviant, unbridled and tempestuous and which in many cases is likely to be an infraction of the criminal law. It also constitutes the outlandish leisure pursuits that we are illicitly attracted to, but also fear and dare not try to fathom, yet we are often nonetheless fascinated enough to try these out. To this extent, abnormal leisure is the example par excellence of unresolved, disturbing forms of our desires and fantasies.

Rojek barks at the notion that we should ignore these kinds of leisure activities. In his view abnormal leisure may belong to the forbidden and the deadly, but it should not escape the notice of scholars of leisure that it is leisure all the same. Hannah Arendt coined the expression 'banality of evil' in order to bring to our attention the shocking ordinariness of such activities. In the light of Arendt's perceptive observation we can conclude that Rojek is merely tearing off leisure studies' veil of respectability to reveal what lurks in the hearts and minds of a good many men and women, which enables him to say something important about the infinite playfulness of the human mind. The mirror image this holds up to the rest of humankind may not be an ideal picture - it can frequently be dreadful and upsetting and often even morally repugnant - but, as Rojek makes clear, it is leisure all the same.”

Or **Deviant** Leisure (zie Art of Living).

Waar Leisure en criminaliteit samen komen <https://deviantleisure.com>

Hoefst niet crimineel of abnormaal (medisch) te zijn natuurlijk. Gaat ook over wat als geaccepteerd is. Op persoonlijk niveau wordt vrije/tijd misschien beïnvloed door een culturele achtergrond, gestoeld op bijvoorbeeld etniciteit, religie of een subcultuur. Op maatschappelijk

niveau speelt bijvoorbeeld het tijdsbeeld, de politieke kleur en de geschiedenis van een land mee bij het bepalen van wat normale en afwijkende leisure beleving is

[Leisure satisfaction and happiness: the moderating role of religion: Leisure Studies: Vol 40, No 2 \(tandfonline.com\)](#)

Is 'klaarstomen voor kalifaat en de reis naar Raqqa organiseren' Leisure?

<https://www.trouw.nl/home/van-doetinchem-naar-het-kalifaat-maar-nu-wil-deze-is-strijder-weer-naar-huis-~a0e4ae43/>

Paasvuren bouwen, is dit leisure? 🧨

De school is weg, en nu het vuur ook nog?

<https://www.nrc.nl/nieuws/2019/04/19/geen-school-meer-in-het-dorp-maar-nog-wel-een-vuurtje-a3957603>

It is capitalism, stupid! ;-). Luister evt Willem Schinkel, Goede Gesprekken over van alles en nog wat, maar ook over als je wil dat het anders wordt, dan we nu normaal vinden.

https://open.spotify.com/episode/4oixFnxxvOMvkraLVPhFJL?si=1qfL2x-0TVeIurHp_rmlMA

[“Living Like a King”: Conspicuous Consumption, Virtual Communities, and the Social Construction of Paid Sexual Encounters by U.S. Sex Tourists](#) <https://doi.org/10.1177%2F1097184X09346813>

Paid sex encounters are not simply about having sex, they are cultural acts informed by a complex sexual subjectivity at a particular historical moment and location. Sex tourism, as a practice of conspicuous consumption, enables the cultivation, and experience, of a particular form of subjectivity that relies upon (and exploits) historical differences in power and privilege. In this article, I discuss three interrelated discursive themes: sexual desire for Latinas as the sexual “Other,” a comparative lack of desire for U.S. women, and the use of consumer products (e.g., Viagra) and the cultivation of sexual techniques, as a way to create, experience, and maintain a positive sexual self. By participating in a virtual community dedicated to their interest in sex tourism, customers are able to create a complex, gendered subjectivity that is continually reimagined and reinscribed, as well as construct a set of shared meanings related to paid encounters."

Voortdurende stammenstrijd. toestand van voortdurende stammenstrijd of van collectieve weerstand tegen mensen die geen deel uitmaken van de eigen stam of groep, voortvloeiend uit een al te sterk gevoel van verbondenheid binnen een stam of groep. [Tribalisme - definitie - Encyclo](#)

Manifestations surrounding death

Weer een interessante leisure manifestatie rondom de dood 🤖 🧠 🧐

Klussen aan je eigen kist

<https://www.nrc.nl/nieuws/2020/09/08/klussen-aan-je-eigen-kist-specialer-en-goedkoper-a4011241>

Deathfluencing in aflevering 3 van Het Alternatief (over o.a. (vrije)tijdsbesteding op begraafplaatsen

Hier kwam ik afgelopen woensdag langs op weg naar huis. Een hele dag festiviteit bij het herinneren van een overleden buurtgenoot. Brassband erbij op straat, muziek over de speakers, gedichten, etc.

Leisure? Ja toch? New Orleans op de Kaap.

<https://www.ad.nl/video/kanalen/rotterdams-dagblad~c434/series/korte-reportage~s1048/katendrecht-neemt-afcheid-van-overleden-buurtvader-piet~p109806>

Death and the city <https://podcasts.apple.com/nl/podcast/monocle-24-the-urbanist/id474763572?i=1000437641290>

8. Social Leisure

Serious Leisure and volunteer work (SLP/Stebbins)

De stad als commons (meenten)

<https://www.stadindemaak.nl/wp-content/uploads/2018-SidM-NL-A5-web.pdf>

zie ook Pension Almonde <https://versbeton.nl/2020/08/woningmarkt-rotterdam-onneembaar-fort/>

Over social infrastructure zoals bibliotheken:

Palaces for the People: How to Build a More Equal and United Society by Eric Klinenberg

<https://www.theguardian.com/books/2018/oct/08/palaces-for-people-how-build-more-equal-united-society-eric-klinenberg-review>

Forbes suggested Amazon should replace libraries, and people aren't having it

<https://www.fastcompany.com/90206403/forbes-suggested-amazon-should-replace-libraries-and-people-arent-having-it>

Schiedammers sparen geen voetbalstickers of pokemonkaarten maar plaatjes van de burens

<https://www.rijnmond.nl/nieuws/1284795/Schiedammers-sparen-geen-voetbalstickers-of-pokemonkaarten-maar-plaatjes-van-de-buurman-en-overbuurvrouw>

Serious leisure is social [Serious leisure is social: Things to learn from the social world perspective | Semantic Scholar](#)

- tionships with cultures of nomadism, in the global context and defend the virtue of nomadism, in the sense of being fully at home in cultural categories or geo-political boundaries.
- Action analysis posits four political functions of leisure, namely representation, identity, control and resistance.
  - Action analysis seeks to insulate itself from dogmatism by treating propositions relating to motivation, location and context in leisure practice as always subject to testing though open, principled debate and empirical investigation.

The most significant political expression of these ideas is the concept of the active citizen and the role of leisure forms and practice in enhancing social capital. All societies face the twin problems of producing a legitimate allocation of economic surplus and a valid distribution of social honour. In addition all societies have to manage aggression and sexuality in order to achieve civic order. An important challenge in societies based around democracy is to achieve a form of economic resource allocation, distribution of social honour and civic regulation that is consistent with sustainable personal freedom. Upon this basis democratic societies seek to build solidarity from the condition of scarcity.

The action approach maintains that leisure plays a significant and increasing role in achieving this end. Hedonism and relaxation are core identifying characteristics of contemporary leisure as a social and cultural form, but leisure is also the time and space in which individuals are most freely exposed to information and opportunities pertaining to civic participation and the investment of social capital. Leisure is therefore pivotal in the development of the notion of active citizenship, by providing opportunities for, and information relevant to, enhancing empowerment, distributive justice and social inclusion. The common-sense notion that leisure is primarily about play and relaxation, or that it can be compartmentalized or segregated from the rest of life, is therefore replaced with the more radical proposition that leisure is always and already, political.

References

- Aitchison, C., MacLeod, N. and Shaw, S. (2000) *Leisure and Tourism Landscapes* (London: Routledge).
 Andrew, E. (1981) *Closing The Iron Cage* (Toronto: Black Rose Books).
 Althusser, L. (1971) *Lenin and Philosophy and Other Essays* (London: New Left Books).
 Althusser, L. (1977) *For Marx* (London: Verso).
 Bauman, Z. (1993) *Postmodern Ethics* (Cambridge: Polity).

#social leisure, toch weer sociaal en cultureel kapitaal (Bourdieu)

Social stratification

Stad wordt voor de superrijken <https://www.ad.nl/amsterdam/hoogleraar-sako-musterd-amsterdam-dreigt-uit-te-groeien-tot-stad-voor-superrijken~a8556ba1/>

<https://www.socialevraagstukken.nl/de-hydra-van-de-ongelijkheid-vergt-veelkoppige-aanpak/>

Leisure in the community (The Sage Dictionary of Leisure)

Tussen het sociale domein en het politiek domein zien we ook voorbeelden van wat Bishop en Hogget **communal** leisure noemen. “in communal leisure we are speaking of that realm of human life beyond self-interest. The need underlying communal leisure is based upon enthusiasm, pleasure and enjoyment. [...] it is associated with long-standing social relationships that are in turn associated with neighborhoods or ethnic homogeneity.”

Hier gaat het over een gezamenlijkheid die door een gemeenschap wordt gedragen. Voor en door de gemeenschap georganiseerd zou je kunnen zeggen. Mensen zetten hun vrijetijd in niet voor hun eigen doelen, maar om de gezamenlijke doelen rondom het enthousiasme voor de community.

Denk buurtfeesten, buurthuizen en andere sociale infrastructuur. Deze infrastructuur wordt vaak ook ondersteunt door de overheid. Echter door afnemende middelen sinds de jaren '90 van de vorige eeuw vanuit de overheid, zie je dat dit veel door buurten zelf wordt opgepakt, soms in samenwerking met lokale ondernemers of ngo's.

Zie ook de terugkeer van de *commons*.

Bijvoorbeeld Opzoomeren, Leeszaal West, Wijkcoöperatie Afrikaanderwijk en verschillende kunstenaars collectieven (zie <https://www.autonomousfabric.org/initiatives0>)

Sommige aan de oppervlakte op 'identity' gericht leisure aanbod heeft eigenlijk een diepere laag in zich. "But under circumstances leisure can bring people together in happenings that will yield transitory or ephemeral experiences of belonging that are felt both as deep and meaningful for those involved."

Denk bijvoorbeeld aan een festival als Lowlands, Glastonbury of Burning Man. Dit zou je ook kunnen zien als tijdelijke steden of leefgemeenschappen gebaseerd op gedeelde overtuigingen. Bij Burning Man zie je zelfs dat het een politieke onderstroom heeft. Diep in de woestijn weg van alle faciliteiten ontstaat een tijdelijke mini staat met eigen regels, wetten (of wetteloosheid). Een tijdelijke staat in een staat.

Dit fenomeen zie je ook terug in de digitale werelden of 'metaverses'. Werelden worden gecreëerd niet alleen met eigen regels etc, maar met eigen verschijningsvormen (avatars) en eigen economieën (crypto).

Een deel van deze mensen zijn dan ook Libertarians die met behulp van Bitcoin een decentrale staatloze wereld voor ogen hebben.

9. Political Leisure

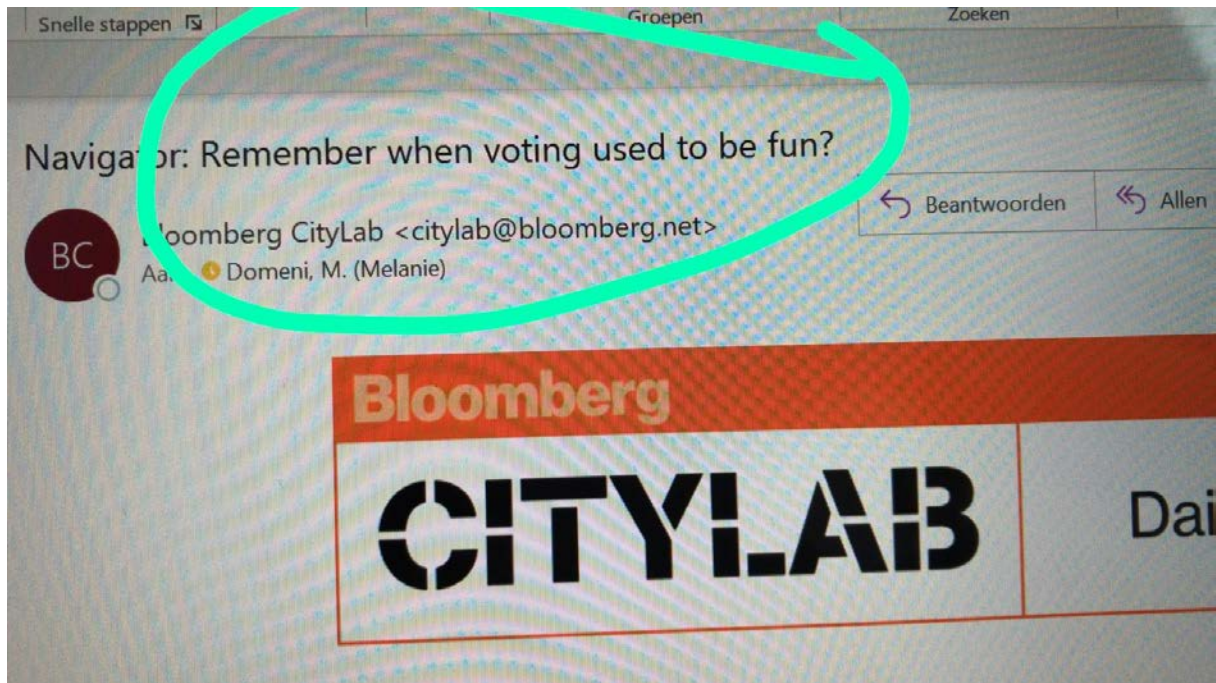
We zijn weer terug in tijden van activisme. In de 20^e eeuw zagen we de jongeren cultuur naar de voorgrond treden tegen de gevestigde orde in bijvoorbeeld de Provo beweging. Of later in de Punk beweging of de Burgerrechtenbeweging. In de jaren '90 werd er flink in gegaan tegen ongebreidelde kapitalistische systemen door Anti-Globalisten. In het begin van de 21 eeuw werd dit gevoel doorgetrokken in de Occupy movement. Tegenwoordig herkennen we dit geëngageerde gedrag over de hele wereld: Black Lives Matter, Pride, Extinction Rebellion, maar denk ook aan de demonstraties tegen heersende regimes in Syrië, Hong Kong of Wit-Rusland. We leven in roerige tijden en we zijn bereid om onze vrijetijd aan te wenden om de wereld te veranderen.

Deze politiek geladen vrijetijd heeft ook spill-over effecten naar meer consumptief gedreven vrijetijd (zie Art of Living):

'64% of global consumers will buy or boycott a brand solely because of its position on a social or political issue, a staggering increase of 13 points from last year' (their words, our emphasis!)

Ik vermoed nl dat het een verschil is tussen espoused theory en theorie in use 😊

Politiek kan je als omgevingsfactor zien (desteP enzo). Maar ik heb er voor gekozen om vanuit persoonlijke leefsferen te redeneren: prive/publiek/privaat/politiek. Daarbinnen heb je natuurlijk weer de spelers op micro/meso/macro niveau en dan ben ik weer bij de omgevingsfactor. Ik ga kijken of ik die er ook in krijg 🤔

Is stemmen leisure? Je kan er iig vanuit vrijetijdsperspectief naar kijken. Je beslist mee in wat voor vrije/onvrije wereld je wilt leven. En stemmen als functionaliteit gaat over feedback geven, samenwerken, beslissen. Dat is dan weer een mooi ontwerpcriterium om collab en organiseren etc te bevorderen.

In *Cross-industry innovation* (het boek) wordt de vraag gesteld waarom het zoveel moeilijker is om te stemmen tijdens bijvoorbeeld gemeentelijke verkiezingen dan op het volgende Hollands Next Top model of Idol.

Stemmen is natuurlijk ook een grote uitdager van je identiteit (1 Vd 3 uitgangspunten van leisure, Rogers)

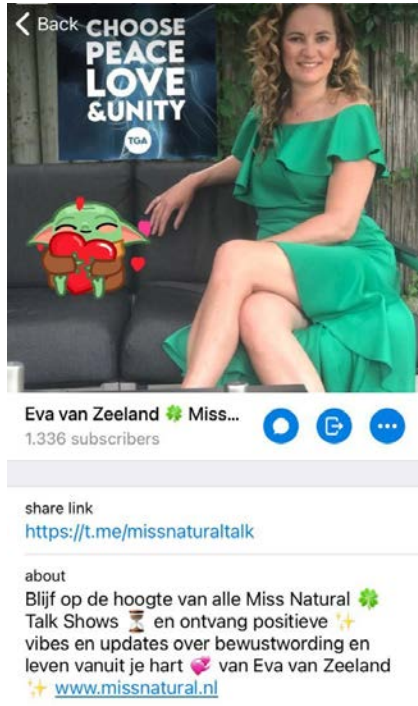
Op het kruispunt van Art of Living en Political Leisure vinden we ook veel conspiracy denkers. Denk in America aan QAnnon en alle uitwassen. In Nederland hebben we bijvoorbeeld een groep mensen die op eerste gezicht lieve yoga mama's zijn. Je herkent veel elementen uit bijvoorbeeld klassieke leisure domeinen als recreatie en wellness; activiteiten gericht op persoonlijke ontwikkeling en ontsnapping aan het drukke alledaagse. Echter als je verder kijkt zie je dat het communities zijn die – op basis van bedenkelijke bronnen en uitgangspunten (aliens, Illuminatie) – proberen de rechtsorde te verstoren en zich hardmaken voor een ander soort maatschappij met andersoortige normen en waarden, vaak gerelateerd aan ideeën van vrijheid zoals gepropageerd door Libertarians of de Austrian Economics beweging (waartoe hardcore Bitcoin volgers zich ook achterscharen).

Opvallend is dat veel van dit soort influencers en/of platformen heel specifiek vragen om donaties en ook merch verkopen. De vraag komt omhoog of ze de angsten en zorgen van een groep mensen misbruiken via het politiek vraagstuk om zo een betekenisvolle dienst te

vermarkten cq het is een verdienmodel. Zie ook <https://www.infowars.com>. Ziet er uit als een kruising tussen een nieuwsmedium en Telsell

Zie bijvoorbeeld het universum van Eva van Zeeland <https://linktr.ee/missnatural>.

Disclaimer: <https://scepticus.nl/anti-vaxx-fundamentaliste-eva-van-zeeland/>

Uurtje down the Rabbithole: [Blckbox](#), [Jorn Luka](#), [Red Pill](#), etc etc etc. Wat opvalt trouwens is dat ze veel hebben over beleven, voelen en vrijheid. Dat ze allemaal inzetten op aandacht en ook heel specifiek om geld vragen. 😊 😊

Verdieping en kritiek via De Correspondent:

De zaak 'Pizzagate' – of hoe nepnieuws en complottheorieën hun weg vinden naar een breed publiek

<https://decorrespondent.nl/7938/de-zaak-pizzagate-of-hoe-nepnieuws-en-complottheorieen-hun-weg-vinden-naar-een-breed-publiek/386556786-1c0b5a60>

10. Leisure at work

Als leisure wordt ingezet als marketing middel (zie Leisure! 9.3)

Als bedrijven casual leisure inzetten voor ontspanning op het werk; het doel is dan productieverhoging (zie ook Coffeeland – waarom werknemers in 19^e eeuw gratis koffie kregen in de pauze: rust en energie = hogere productiviteit).

Max Weber

Kritiek:

Total Work frame door Andrew Taggart <https://andrewjtaggart.medium.com>

een lichte buiging van een curve, maar het is juist ook onze geest die aangetast raakt. Maar wat is 'ons'.

Er overvalt me nu een grote somberte en ik vraag me af waarom ik dat hier neerschrijf, waartoe. Wie dien ik er mee?

Niet mijn werkgever, die zijn personeel bestookt met bemoedigende e-mails over een groots presterend bedrijf, juist nu bijna iedereen van huis uit werkt en kijk eens hoe verwarmend: de collega's stuurden foto's van hun kantoor aan huis, met hond, kind en kamerplant, met koffie uit de eigen mok en familiefoto's aan de muur. Lachende gezichten in zonnige woonkamers.

Zie elders in deze krant.

Maar het is verwoestend.

Het kantoor dringt overal in door, als een eigen virus, in privéruimtes, in privé-tijd, in nachtelijke hoofden, in rusteloze dromen; het legt zich, bevrijd uit zijn *sick buildings* als meeldauw op heel het bestaan.

Ik hoorde Kim Putters, die aan het

**Vergaat het velen niet zo? Dat werk en privé één brij worden?
Corona, corona, corona.**

hoofd staat van een flink instituut, het SCP, op de radio zeggen hoe moe hij aan het eind van de dag was van het telefoneren, het videovergaderen, het facetime. Vergaat het velen niet zo?

Dat werk en privé een brij worden?

Corona, corona, corona.

Meer abonnees door goede premi-

Draagt het thuiswerken nou meer toe aan Total Work? Zouden we nu juist tijd moeten nemen om uit te Zoom-en?

How work took over the world <https://youtu.be/F7UonZl-Gis>

Hoe het gedwongen thuiswerken een digitale tussenschim van je maakt

<https://www.brainwash.nl/bijdrage/hoe-het-gedwongen-thuiswerken-een-digitale-tussenschim-van-je-maakt>

From the myth of meritocracy to the rise of bullshit jobs – it's time we admit work doesn't make us happy

<https://thecorrespondent.com/445/from-the-myth-of-meritocracy-to-the-rise-of-bullshit-jobs-its-time-we-admit-work-doesnt-make-us-happy/10300171585-c982c401>

Google has had a negative effect on office design, says Jeremy Myerson

<https://www.dezeen.com/2016/03/22/google-office-design-negative-effect-interiors-jeremy-myerson/>

Shots at the club: In Berlin, a pandemic-era version of the rave and concert scene is emerging. Outside a trendy club this week, crowds of young people formed a line for a night of live DJs. The price of admission? Roll up your sleeves and get a Covid vaccine.

https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-08-12/berlin-targets-vaccine-hesitant-youth-with-raves?cmpid=BBD081221_CITYLAB&utm_medium=email&utm_source=newsletter&utm_term=210812&utm_campaign=citylabdaily

De tafeltennistafel als strategisch middel

Brainstorm over inrichting van de werkvloer: "Laten we een tafeltennistafel neerzetten". Klinkt goed toch? Google doet dat ook. Mooi voorbeeld van leisure als strategisch middel.

Google als *second place*, leert van de Starbucks om een *third place* te worden. Sterker ze bieden een hele coffee experience aan naast de recreatieruimte met de befaamde tafeltennistafel. Waarom? Om een *total work* concept neer te zetten. Werk is goed. Jij bent een human resource. We willen je het idee geven mens te zijn door een vrijetijd omgeving onderdeel te maken van de werkomgeving. De boodschap: Neem tijd om te ontspannen, maar graag met andere werknemers, zodat je goede ideeën krijgt voor het bedrijf.

Ga lekker ping-pongen in de baas zijn tijd. En heb je dan een break-through idee dan zit je in de goede omgeving om direct aan dat idee te werken.

Google is in essentie een dief van de vrije tijd. Het doel is om werknemers het gevoel te geven van vrijetijd en ontspanning zodat ze zoveel mogelijk tijd aan werk cq op het werk kunnen spenderen.

Vanuit het bedrijf geredeneerd is dit waardevol, efficiënt en effectief. Google heeft op een slimme manier een object als een tafeltennistafel ingezet als symbool voor ontspanning. Ze hebben goed gezien dat de mens behoefte heeft aan bepaalde invulling van vrijetijd. De inzichten vanuit *third place* denken hebben ze waardevol vertaald naar een totaal concept waarin de werknemer niet meer hoeft te zorgen voor de invulling van haar vrijetijd. Immers, alles wordt door Google aangeboden: van sport, recreatie tot aan zorg en eten. Voeg een hotel functie toe en de werknemer hoeft niet meer naar huis ;-).

In dit model is de tafeltennistafel niets meer of minder dan een object. Het middel als strategisch middel, alleen dan zonder enige betekenis. Deze betekenis zit impliciet in het middel gebakken. Of niet.

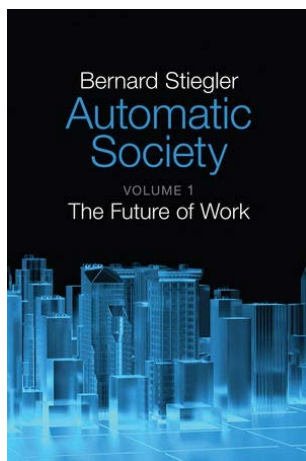
Het echte strategische middel is niet het object, maar het concept. Of nog beter, het idee erachter dat inspeelt op leisure behoeften. Het *third place* denken dat is *de leisure* die wordt ingezet als strategisch middel.

Iemand zin in een potje tafeltennis? Nee dankje, ik stop vandaag met werken en ga een potje voetballen op het plein in mijn buurt.

Een antwoord op de vraag 'Is dit Leisure', zou dan zijn:
"Geef het de gebruiker een gevoel van eigenaarschap over hoe en met wie die tijd doorbrengt?"
Of...

Leisure at work. Vrije tijd voor de side hustle. Volgens Henly Uni doet 1/4 werkenden dit waarvan 73% zegt dit te doen voor zingeving <https://www.visualcapitalist.com/side-hustle-economy/>

Is het een ruimte om te werken, of om te ontspannen? [Is het een ruimte om te werken, of om te ontspannen? | De Volkskrant](#)

Table of contents

Introduction: Functional Stupidity, Entropy and Negentropy in the Anthropocene

- 1 The Industry of Traces and Automatized Artificial Crowds
- 2 States of Shock, States of Fact, States of Law
- 3 The Destruction of the Faculty of Dreaming
- 4 Outpaced by the Automatic Generation of Protentions
- 5 Within the Electronic Leviathan in Fact and in Law
- 6 On Available Time for the Coming Generation

7 Energies and Potentials in the Twenty-First Century
8 Over and Above the Market
Conclusion: Noetic Pollination and the Neganthropocene

Voor antropoceen ga ook naar: <https://o-festival.nl/voorstelling/antropoceen-de-musical/>

Leisure als werk verpakt, een paar voorbeelden: [The Side Hustle Economy: 25 Ways to Make Extra Dough \(visualcapitalist.com\)](#) Enter the Side Hustle Economy

[Werk vraagt steeds meer van ons: 'Je baas of opdrachtgever steelt voortdurend energie en tijd van jou' - NRC](#)

Werk vraagt steeds meer van ons: 'Je baas of opdrachtgever steelt voortdurend energie en tijd van jou'

[Werk vraagt steeds meer van ons: 'Je baas of opdrachtgever steelt voortdurend energie en tijd van jou' - NRC](#)

Bullshit jobs

Bullshitbaan <https://www.vpro.nl/programmas/tegenlicht/kijk/afleveringen/2018-2019/Mijn-bullshitbaan.html>

En natuurlijk ook Graeber. De bullshit baan is ip een werkgevangenis ingegeven door Weber en het total work concept.

Bullshit jobs (David Graeber) - On the Phenomenon of Bullshit Jobs: A Work Rant

<https://www.strike.coop/bullshit-jobs/> We doen meer dan consumeren in leisure. Maar dat andere deel is ondertussen wel bewezen na een analyse van de ontwikkeling van kapitalisme. Zie oa Piketty

Hoe gaat het met onze hebberigheid? We kopen meer en meer spullen en die moeten nu worden geleverd. Action Primark Alibaba ...

En wie produceren deze producten? En hebben zij al de luxe van 888? [8 urige werkdag]

Oftewel is onze vrijetijd de werkgevangenis van andere landen cq arbeidersgroepen?

11. Informal work

Leisure! 10.2 (Mulder): *informele economie* (zwart werk, hobbyisten -Etsy, Marktplaat – sharing economie) en *para-commerciële activiteiten* (ontplooien van commerciële activiteiten door stichtingen, verenigingen of buurtgemeenschappen – denk kantes, buurthuizen en zuipketen).

Zie ook

Zie ook ‘devotee work’ (SLP/Stebbins)

[Leisure and the Informal Economy | SpringerLink](#)

The informal economy can refer to economic activities that occur outside the formal labour market. Most commonly, the formal labor market as compared to the informal labour market are referred to as "legal" and "illegal"; "market" and "non-market"; "paid" and "unpaid." The informal economy can also be referred to as "underground" or "criminal." Generally, the informal labour market refers to production, distribution and consumption of goods and services that are not accounted for in formal measurements of the economy.

[Informal Economy | The Homeless Hub](#)

Emotional labour, Arlie believes, is simply about performing or deliberately obscuring emotions at work. <https://www.bbc.co.uk/bbcthree/article/5ea9f140-f722-4214-bb57-8b84f9418a7e>

Gig economie - Popularized in recent years by people like Gary Vaynerchuk, the “side hustle” has quickly become a preferred mentality for aspiring entrepreneurs to make additional money on the side.

<https://www.visualcapitalist.com/side-hustle-economy/>

... maar wat zijn de gevolgen voor oa kunstenaars? Is werk gebracht als vrijetijd (mijn werk is mijn passie etc) wel een veilige context?

Companies worldwide are shirking their legal obligations to workers by replacing permanent jobs with contract and temporary work. <https://laborrights.org/issues/precarious-work>

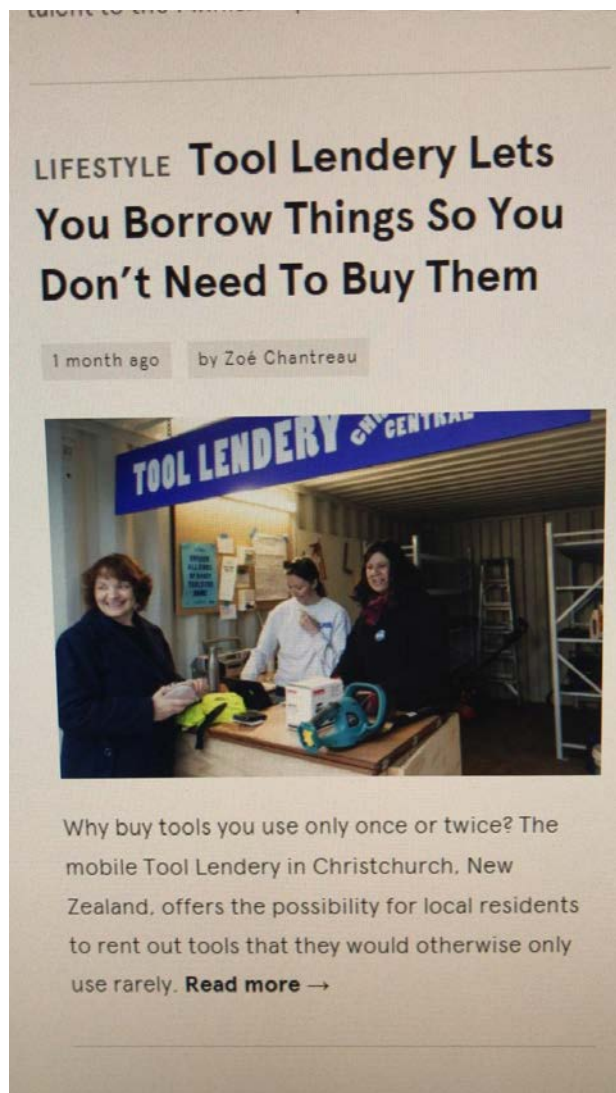
En de een zijn vrijetijd is de ander zijn side hustle/shit job:

<https://thehmm.nl/get-fired-an-artists-view-on-work-precarious-labour-and-the-far-reaching-demand-for-flexibility-from-artists/>

12. New economics

Omnieconomie: een aanzet voor nieuw, duurzaam economisch denken

<https://www.brainwash.nl/bijdrage/omniconomie-een-aanzet-voor-nieuw-duurzaam-economisch-denken>

Peerby maar dan in de buurt van popupcity.net

13. The city is for the people

De stad blijft trekken FD18juli2020.pdf

Invloed gebouwde omgeving op mentale gezondheid

https://www.linkedin.com/posts/gebiedsontwikkeling-nu_invloed-gebouwde-omgeving-op-mentale-gezondheid-activity-6815635444664020992-Aa7-

Waarom minibossen opduiken in steden <https://www.nationalgeographic.nl/why-minibosses-appear-in-large-cities?fbclid=IwAR2Vo-rjekrw6dBT2JopRpkM23JeineHkgw4fxCrhwJA8jbPKHtUILjHnWU>

Copy Gardens <https://www.enterthemothship.com/nieuws/copy-gardens/>

Trends in placemaking <https://www.pps.org/article/six-trends-in-placemaking-active-transportation-from-walk-bike-places-2021>

Do-rist <https://www.dorotterdam.com/nl-nl>

https://www.vice.com/en_us/article/kzvkm/a-subversive-instagram-vending-machine-just-hit-los-angeles?utm_source=vicefbus

Placemaking youtube: [\(582\) Placemaking webinar III 3 juni2021 - YouTube](#)

Gelukkiger buiten de stad? https://youtu.be/MYZ0C9z_cVs
<http://vanwieisdestad.amsterdam/>

[Het politiek bewustzijn van broedplaatsen - Creatief Ondernemerschap Lab](#)

Participation

02 Best Practice

City Repair Project, Portland

The City Repair Project in Portland, Oregon was initiated by members of the community and eventually supported by City officials. The intervention came from a desire to transform the city's street grid pattern into a more human scale and safer design. Members of the community came together in an effort to take ownership of the street by creating public gathering places in their neighbourhood intersections.

City officials initially rejected the proposal to use public space but residents responded by collectively taking over the street, eventually winning over the City. This program fosters important relationships between residents by encouraging them to participate in activating their local public space.

Photo: Anton Lengoo, City Repair Project

22 DESIGN FOR DIVERSITY TOOLKIT

Voor de harddenkende Rotterdammer

vers beton

het onge... de nieuwe aanbod aan bakkers en kappers, brouwers en barretjes. Deze bottom-up hipstercultuur heeft Rotterdam bovendien echt op de kaart gezet. Hoe verhoudt dit zich tot de stadsontwikkeling van de gemeente en grote ontwikkelaars?

Stedenbouw gaat niet alleen over hoogbouw. Goede stedenbouw gaat juist over het gemenebest dat alle particuliere initiatieven met elkaar verbindt. Het gaat over het ruimtelijk kader dat gelegenheid geeft aan iedereen om zichzelf te uiten, maar ook over goed nabuurschap in relatie tot anderen. Goede stedenbouw is het ontwerpen van de stad waarbij je de spontaniteit waar je het over hebt toelaat en deze zelfs stimuleert.

Voorbij Vancouverism <https://versbeton.nl/2015/07/voorbij-vancouverism/>

Guide tactical urbanism <https://www.citylab.com/design/2012/03/guide-tactical-urbanism/1387/>

POPS: privately owned public spaces

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02614367.2020.1862280>

Is this the first major effort to make a city's streets more waka-wakable?

<https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:6521698453930672128>

Laat de straat een plek voor mensen zijn

Janneke Zomervrucht
algemeen secretaris MENS en STRAAT
Walther Ploos van Amstel
lector citylogistiek Hogeschool van Amsterdam

Co Verdaas stelde de vraag welke kant we op willen met de inrichting van Nederland (Opinie, 10 augustus). De grote maatschappelijke opgaven vragen allemaal om meer ruimte. Echter, de hoeveelheid ruimte in Nederland is een gegeven. Dit zorgt voor druk op de beperkte openbare ruimte waar scooters, fietsers, voetgangers en motorvoertuigen vechten om voorrang. Onze straten hebben uiteenlopende functies. Mensen gebruiken de straat om zich te verplaatsen, maar ook om elkaar te ontmoeten, te genieten van de zon, om te spelen en een ommetje te maken. Die diversiteit aan functies in de straat staat onder druk door de groei van de bevolking in steden. Er is namelijk meer ruimte nodig voor verkeer van bewoners, forensen en bezoekers.

In de steden is nu de helft van de openbare ruimte voor autoverkeer, zowel rijdend als geparkeerd. De mensen in de straat komen figuurlijk, maar ook letterlijk, in de knel. Het dominante ruimtebeslag van de auto in woonwijken is gelukkig niet meer vanzelfsprekend. Het nieuwe motto is 'autoluw'. Bij de inrichting van de openbare ruimte zijn veel beleidsterreinen en vakgebieden betrokken. Die werken vaak langs elkaar heen. De schaarse openbare ruimte is van 'iedereen' en 'niemand' tegelijk. Er zijn verschillende belangenorganisaties die strijden voor hun fiets, hun openbaar vervoer, hun parkeerplek of hun auto. Allemaal vragen ze om 'meer'. Meer ruimte, meer voorrang en meer doorstroming. Zij willen een autostraat of, steeds vaker, een fietsstraat. Mobiliteit, en soms zelfs overmobiliteit, lijkt de norm te zijn bij de inrichting van straten.

Wij pleiten voor een mensenstraat. Zo'n straat waar slenteren, ontspannen en ontmoeten centraal staan. Een straat die aantrekkelijk, veilig en inclusief tegelijk is. Het lijkt er in de dagelijkse praktijk op dat niemand opkomt voor de belangen van straatgebruikers als voetgangers, wandelaars, kinderen en ouderen, slenteraars en zongenieters. De aantrekkelijke mensenstraat komt er vaak niet, gek genoeg omdat de mens als belanghebbende aan de ontwerptafel ontbreekt. Dat moet veranderen. Wat zou het mooi zijn als een spreekbuis, of de stem, van al die mensen op straat ook de steun krijgt om professioneel mee te denken en mee te werken aan het bouwen van de mensenstraten van de toekomst waar de menselijke maat centraal staat.

Wie komt op voor de belangen van wandelaars, slenteraars en zon-genieters?

Waarom neighbourhoods niet desirable genoemd moeten worden

[https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-07-23/fannie-mae-s-tips-for-stopping-housing-](https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-07-23/fannie-mae-s-tips-for-stopping-housing-discrimination?cmpid=BBD072621_CITYLAB&utm_medium=email&utm_source=newsletter&utm_term=210726&utm_campaign=citylabdaily)

[discrimination?cmpid=BBD072621_CITYLAB&utm_medium=email&utm_source=newsletter&utm_term=210726&utm_campaign=citylabdaily](https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-07-23/fannie-mae-s-tips-for-stopping-housing-discrimination?cmpid=BBD072621_CITYLAB&utm_medium=email&utm_source=newsletter&utm_term=210726&utm_campaign=citylabdaily)

vers beton

Rineke: "We zaten ooit om de tafel van iemand van Stichting De Verre Bergen. Hij zei dat hier eigenlijk helemaal niets moest gebeuren. Dat vind ik mooi en treffend, want wij willen ook bereiken dat mensen hier de tijd, rust en ruimte vinden voor nieuwe ideeën. Dat lukt soms het beste door juist niets te doen. Wij faciliteren dus ook het 'niets'." Laatst waren er studenten Slow Leisure van de Design Academy Eindhoven bij ons te gast. Zij onderzochten hoe te vertragen en lummelen en hadden in hun onderzoeksmethde die traagheid ook ingebouwd. Kortom, oefenen in minder stress kan ook een belangrijk programmaonderdeel zijn."

Maurice: "Rust is er niet zomaar en niets doen is heel hard werken. Die studenten voelden een zekere urgentie bij traagheid."

Weelde en buitenplaats Brienenoord willen vlucht uit het alledaagse zijn

<https://versbeton.nl/2020/04/weelde-en-buitenplaats-brienenoord-willen-een-vlucht-uit-het-alledaagse-leven-zijn/>

Van ☕ commodification naar een hele (binnen) stad met zelfde esthetiek en zelfde smaak festivals etc. Hoe houd je experiences onderscheidend?

<https://www.theverge.com/2016/8/3/12325104/airbnb-aesthetic-global-minimalism-startup-gentrification>

Als de stad een netwerk is van nodes. En het vliegveld is één van die nodes dan kan het toch een onderdeel van de urban context zijn. En die zit dan vaak op de overgang van suburban naar rural. Soms ook nog midden in de stad. De vraag is daarna denk ik wat is de leisure connectie en welk vraagstuk ontstaat dan?

Sterker nog er schijnen zelfs mensen te wonen. Is er ook niet een film met Tom Hanks daarover? En die film met Clooney dat ie mensen ontslaat en zoveel vliegt dat ie praktisch daar woont? 😂

https://en.m.wikipedia.org/wiki/List_of_people_who_have_lived_at_airports

Hoe kunst onze blik op de stedelijke ruimte vernieuwt <https://www.trouw.nl/religie-filosofie/hoe-kunst-onze-blik-op-de-stedelijke-ruimte-vernieuwt~b1479f34/>

Mooie lang lopende column over het dagelijks leven in een paar wereldsteden. Deze gaat mooi in op wat ik bedoelde met lemrev rechtsonder;

Straatverkoop als tijdverdrijf dat eigenlijk werk is, maar essentiële ondersteuning is van andermans vrijetijd. In Westen zou je dan op festivals catering zijn 😊 Vind het altijd jammer dat we hier niet zo'n straatcultuur hebben. En nu willen ze het in Rio ook verdrijven uit straatbeeld. 😞

Terras dertigplusser, park voor de jongeren <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/04/24/het-terras-is-voor-de-dertigplusser-het-park-meer-voor-de-jongeren-a4041146>

<https://pca.st/episode/cf74cc19-0e95-411b-8123-94db22b210d2>

14. Leeslijst

Work and Leisure in Everyday Life

<https://www.versobooks.com/blogs/4813-work-and-leisure-in-everyday-life>

The World Leisure Organization

<https://www.worldleisure.org/about-us/>

Deze is voor de thuisblijvers

‘Miljoenen Nederlanders zitten al anderhalve maand thuis. Thuis is niet alleen een plek, zo leert de geschiedenis: het is ook een idee, een gevoel en een ervaring. En die ervaring verandert, nu thuis er een nieuwe betekenis bij heeft gekregen’

<https://decorrespondent.nl/11165/deze-is-voor-de-thuisblijvers/515629812005-61041568>

Stadleven:

René van Zundert aims to portray raw subjects that reflect real life. For years Rotterdam, particularly the Southside of Rotterdam, has been his permanent work location. He thinks it's important to tell stories from this part of town as they reflect the reality and perception of young people who are less visible in (youth) documentaries. This is particularly shown in the documentaries BARS and 180CC.

<http://vanvanzundert.nl/summary-film>

<https://theconvivialsociety.substack.com/p/the-limits-of-optimization>

Vertraging is de weg vooruit

<https://www.nrc.nl/nieuws/2019/07/05/vertraging-is-de-weg-vooruit-a3966278>

Leisure: The Basis of Culture by Josef Pieper

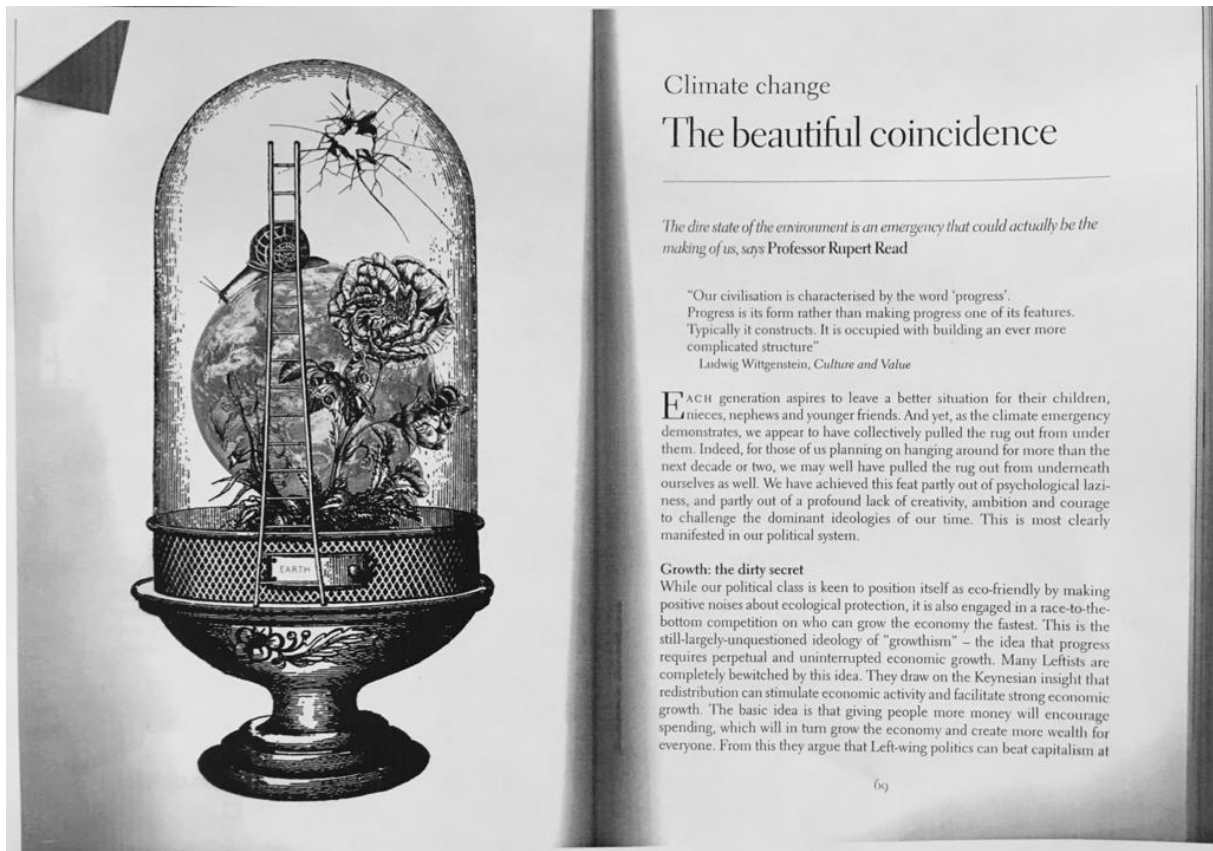
<https://youtu.be/86ezcfh3LaQ>

Tony Blackshaw on leisure as a key to create meaning and find a sense of belonging

<https://www.nritmedia.nl/kennisbank/38612>

Waar past obsessive en fetisjisme? Kan je duiding geven met de theorie en tools vanuit leisure? De normering of het oké is of een gezonde uiting van vrije tijd is. Dat is een waardeoordeel. In de define fase kan je als student je visie hierop geven. Zo vaak obsessief sporten is ongezond dus ik ga een gedragsverandering programma ontwikkelen.

Onderscheid tussen vraagstukken gericht op het ontstaan en beschikbaar komen van vrijetijd enerzijds, en vraagstukken die te maken hebben met de besteding van die aldus ontstane vrijetijd anderzijds.
Hugo vd Peol Tijd voor vrije tijd.

Climate change

The beautiful coincidence

The dire state of the environment is an emergency that could actually be the making of us, says Professor Rupert Read

"Our civilisation is characterised by the word 'progress'. Progress is its form rather than making progress one of its features. Typically it constructs. It is occupied with building an ever more complicated structure"

Ludwig Wittgenstein, *Culture and Value*

EACH generation aspires to leave a better situation for their children, nieces, nephews and younger friends. And yet, as the climate emergency demonstrates, we appear to have collectively pulled the rug out from under them. Indeed, for those of us planning on hanging around for more than the next decade or two, we may well have pulled the rug out from underneath ourselves as well. We have achieved this feat partly out of psychological laziness, and partly out of a profound lack of creativity, ambition and courage to challenge the dominant ideologies of our time. This is most clearly manifested in our political system.

Growth: the dirty secret

While our political class is keen to position itself as eco-friendly by making positive noises about ecological protection, it is also engaged in a race-to-the-bottom competition on who can grow the economy the fastest. This is the still-largely-unquestioned ideology of "growthism" – the idea that progress requires perpetual and uninterrupted economic growth. Many Leftists are completely bewitched by this idea. They draw on the Keynesian insight that redistribution can stimulate economic activity and facilitate strong economic growth. The basic idea is that giving people more money will encourage spending, which will in turn grow the economy and create more wealth for everyone. From this they argue that Left-wing politics can beat capitalism at

69

IDLER · 71

its own game and grow the economy faster than the austerity that we are used to under neoliberalism.

This leads to the absurd situation of Left-wing politicians competing with capitalists over which economic theory is best equipped to grow the economy, while failing to recognise that it is the promise of infinite economic growth that is the capitalists' best excuse for failing to redistribute wealth in the first place. After all, if the economy can grow endlessly, then capitalists can appeal to liberal principles and argue that inequality benefits everyone by being the surest route to growing the economy. Without economic growth, those who wish to defend capitalism must rely on other principles to justify the gross wealth inequalities that their economic model facilitates.

The dirty secret of growthism is that it is an excuse for not having to redistribute wealth.

By accepting this framing of Left-versus-capitalist politics as partly about who can best meet the growth demand, Leftist advocates are shooting themselves in the foot. We are seeing this philosophy taken to ever more extreme limits by those who combine extreme techno-optimism with radical Leftist politics. I recently reviewed Aaron Bastani's book *Fully Automated Luxury Communism*, which largely ignores the environmental emergency while claiming the growth potential of new technologies is what will liberate workers from oppression. This technophilic fantasy fails to challenge to the growthist ideology that capitalism uses to justify itself while sowing seeds of catastrophe for our planet. "Soft" climate denial is not a straightforwardly Left-versus-Right issue. Many workers' unions also have a lot invested in short-sightedly continuing the industrial growth economy. So much the worse for them.

You can stop progress

To address the climate and ecological emergencies, we must extricate ourselves from all growthist framing of economic issues. We must cease to perceive these crises as exogenous problems faced by our civilisation and instead see them as inevitable products of our economic system. Yet to truly acknowledge the very real limits to economic activity, and to understand why they have been so wilfully ignored, we must also interrogate the value system that has driven us to the edge of civilisation collapse. We must tackle the way in which these insidious ideals have blinded us to the ecological reality before our eyes. This goes deeper than simply challenging the ideal of an economy premised on infinite economic growth. That dangerous pursuit is simply one of the more egregious examples of a cultural ideology premised

70

CLIMATE CHANGE · PROFESSOR RUPERT READ

on a bastardised idea of progress, an ideology that is rarely interrogated or even questioned.

This concept of progress has become completely divorced from any tangible outcomes that we might point to as desirable. It has insulated itself from philosophical investigation and criticism by disguising itself as innocuous and uncontroversial. "You can't stop progress," so the saying goes. This mightn't be such an issue if: "You can't define progress," were not as equally true. Yet unless we are willing to stand up to the growthist economy and its mantra of conspicuous consumption – a key tenet of modernity's notion of progress – then any ecologically-wise politics will always seem to involve a sacrificing of living standards.

We can make a start in seeing what has gone so badly wrong in the widespread ideology of progress when we remember that "you can't stop progress," is often uttered with a sad sigh. What they are not adding is the qualifier: "even though you should." The "progress" in question might be building a new road, demolishing a lovely old building or firing a load of highly skilled workers.

It's time to say no to progress. It is slowly killing us, and, to add insult to injury, making our world worse as it does it.

If we take a step away from the naive and now clearly false optimism embodied by our culture in terms such as "growth", "development", and "progress", then we are free to consider whether our ingrained faith in technology is well earned. Of course, there are aspects of progress that we should applaud and embrace as beneficial: penicillin and international video calling are great examples of advances that have facilitated human flourishing. But our love of technology has tended to stop us from taking a critical look at what is really being offered. It is like the nursery rhyme of the old woman who swallowed a fly and then proceeded to continue to eat larger and larger animals in the hope that they would find and destroy said insect. We shouldn't be relying on potentially catastrophic technological solutions such as geoengineering (aka Negative Emissions Technologies), the arrogant idea of engineering the entire planet's climate, to solve problems created by the uncritical widespread deployment of technology in the first place. We need to take a real step back and critically evaluate our relationships to economic growth and technological progress.

Are they working for us, or are they undermining our future? We need to extract these ideologies from our dubious, culturally-specific, modern notion of progress to see if they are delivering the future that we want.

71

Liberate us from labour

This magazine is called the *Idler*. I want to put it to you that we have collectively, on a civilisational scale, been doing the wrong sort of idling. We have been inert and idle in the face of climate emergency. We have been idle when we should have been motivated out of love, grief and naked fear to avert the worst of ecological and social collapse. We have been idle when we should have been challenging the growthist, technophilic notion of progress that has driven us here. And that idleness is to our shame.

However, there is a profound irony – the solution to this wrong sort of idling is in large part about engaging in the right sort of idling. Our economy encourages us to continually produce and consume more and more stuff. Yet there is a raft of evidence that beyond a certain level, further increases in wealth cease to correlate with improvements in well-being. Rather than trash the planet to produce stuff that is not making us happy, we ought to instead produce, consume and work less. This would devastate the arbitrary figure of GDP that allegedly measures progress (aka economic growth), but it would in truth liberate people from the labour market to pursue their own flourishing and the development of their own capacities. There is something deeply fortunate about the fact that what we need to do to save our planet is precisely what we need to do to improve our wellbeing. If we respond to the climate and ecological emergency with the right sort of idleness, then it may well be that the climate emergency proves to be the making of us. That really would be progress.

Maybe this fortunate fact means that we are not fucked yet. It ain't over till it's over.

There is, even now, a way of saving ourselves and making the world a better place in the process. The beautiful coincidence is that the very things we need to do in order to stop the climate crisis from being terminal for humankind – localising our economies and societies; travelling more by foot and bike and less by car and plane; eating slow, local, high-quality food; getting to know our neighbours more; using less fossil energy and more bodily energy – are the very things we need to do in order to become happier.

From the perspective of the civilisation we are currently inhabiting, we will look more idle: we won't be working at salaried jobs so much, nor will we be endlessly trying to build ever more complicated structures to live in. But in this idleness will dwell not only salvation but also happiness, in a set of pleasures that our dying civilisation has deadened itself to: the real happiness that was envisaged by those who first floated the idea of "the leisure society", a dream that deadly fantasies of endless growth have

72

submerged into the nightmare of disaster capitalism that have been with us for the last two generations.

The history of philosophy at its best, from Socrates to Wittgenstein and beyond, is a history of asking deeply unsettling questions. So let me leave you with this question: Would you rather die soon (in climate-induced collapse), busy (making money) and unhappy (as advertisers require us to be if they are to sell us the dream of their products); or later, relaxed and happy?

It's not really a hard question to answer, is it? ●

Prof Rupert Read teaches philosophy at the University of East Anglia, where he works alongside the world's leading climate scientists. He is a spokesperson for Extinction Rebellion and part of its Political Strategy team. His latest book is *This Civilisation is Finished*.

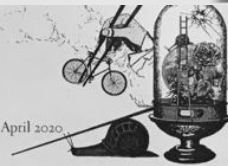
Thanks to Atus Mariqueo-Russell for help researching this piece.

73

Contents

Idler No. 71, March–April 2020

NOTES FROM THE COUCH

Readers' Letters	9
The Idle Bunch	12
Skivers and Strivers	16
Formerly known as ...	17
Idler's Diary	18
Modern Toss	20, 23
Slow tech	
Harry R Lloyd on the dark and tangled web of TheSpinner.net	24
How I live	
Georgina Fulton: Nature reserve owner	26
Problems with Virginia Ironside	30
The Good Stuff	
Annabel Sampson and Charlotte Brook raise a glass of mead, a flute of Negroni and a cheeky cup of tea	34
Poetry with Niall McDevitt	38

FEATURES

Interview: Damien Hirst	
Tom Hodgkinson catches up with the former enfant terrible of Brit Art and finds that age has not withered his appetite for outrage	41
Slow boat	
Nicola Cutcher meets the new traders using old sail power to carry their freight	59
Enviro-mental	
Rupert Reed argues that we can – and must – halt 'progress' if we want to save the world	69
Slack attack	
Ursula Balderson meets the happy breed who cut down their work hours and liberated their lives	75
True romance	
Pamela Clermit on the art of letter-writing in the age of Coleridge and Keats	81

CONTENTS

IDLE PURSUITS

Art flâneur	
Tim Richardson serves up his verdict on Cambridge Fitzwilliam's visual feast	87
Idler classics	
Henry Eliot on the Poe perhaps you didn't know – the science fiction prophet	97
Books	
Cathleen Mair gazes into George Orwell's crystal ball	100
Motoring	
Andrew Pearson is a free man when he's driving his Morgan	106
Music	
Sandy Burnett has a little bit of the old Ludwig Van	110
Idle home	
Georgina Williams on the Brutalist vision of architecture's only Bond villain	113
Television	
Kate Bernard visits the days of future's past in television's sci fi time tunnel	122
Football	
Percy Preston on the unlikely lads who pulled off Leicester City's title coup	124
Spirits	
Joseph Piercy on a liqueur with a bloody past	126

Beer	
Oli Meade raises his glass to spring	129
Recipe	
Victoria Hull makes a coffee Pavlova the Brazilian way	131
Gardening	
Graham Burnett makes some flowery additions to the kitchen garden	135
Beekeeping	
Bill Anderson has an audience with the Queen	138
Snooker	
Alex Johnson is not impressed with snooker's biggest slacker	140
Sheds	
Alex Johnson has a corking idea	142
Eating Out	
Deliveroo – it's big but it's not clever, discovers Victoria Hull	146
Philosophy	
Mark Vernon salutes Anthony Ashley, the Earl with his own Philosopher's Tower	150
Ukulele	
Cameron Murray pays tribute to the late uke Pioneer Rudolph Karel Altmann	153

Ramblings:

Museum en Supreme zijn een pestcultuur

Underground – verhipsterd

Vrije wil versus vrijetijdsinvulling

BODY OF KNOWLEDGE

Leisure studies (under construction)

Inleiding en educatie:

Mulder, M. (2014). Leisure! Inleiding in de vrije tijd. Bussum: Coutinho.

Gordon J. Walker et al, The State and Future of Leisure Studies, Venture Publishing, 2016

Praktijk en leisure:

Marc Stickdorn, This is service design thinking, Sebastopol: O'Reilly & Associates Inc., 2018

Bas van Abel et al, Open Design Now. Amsterdam: BIS publishers, 2011 [Online] Available from: <http://www.opendesignnow.org>

Filosofie en leisure:

Kevin Bingham, 'Leisure: the bases of culture' in Annals of Leisure Research, 2014

Joseph Pieper, Leisure: The Basis of Culture, Ignatius Press, 2016 (first published 1948)

Michael Naughton, Teaching Note on Josef Pieper's Leisure the Basis of Culture, An Integration of the Contemplative and Active Life, [Online] Available from: <https://www.stthomas.edu>

Sociologie en leisure:

Maliga Naidoo Chris Rojek, Labour of Leisure, Thousand Oaks: Sage Publications Inc, 2009

Karl Spracklen et al, The Palgrave Handbook of Leisure Theory, London: Macmillan Publishers Ltd., 2017

Economie en leisure:

Pine, J. & Gilmore, J.H. (1999). The Experience Economy. Harvard: Harvard Business Review Press.

Boswijk, A., Peelen, E. & Olthof, S. (2015). Economie van experiences 4e editie. Amsterdam: Pearson Benelux B.V.

Richards, G. D. (2018). Small Cities With Big Dreams; Creative Placemaking & Branding Strategies. Abingdon: Taylor & Francis Inc.

Gaby Crucq-Toffolo and Sanne Knitel, (2013) Concept Denken, Van slapend naar levend Amsterdam: BIS Publishers

Nick Srnicek and Alex Williams, Inventing the future, postcapitalism and a world without work, London: Verso books, 2016

Management en leisure:

Jongerius, P. et al (2012), Get Agile! Scrum for UX, design development, Amsterdam: Bis Publishers